Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК і Мен. Гаркому Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

Год выданьня—XV
№ 72 (3976)
НЯДЗЕЛЯ, 15 САКАВІКА 1931 г.
Цана нумару 5 кап.
Выходзіць БЕСЬПЕРАПЫННА

Падрыхтоўка да сяўбы— на рашаючым этапе

Да пачатку сяўбы засталося літаральна некалькі дэкад. Надышоў адказны момант змаганьня партарганізацый за выкананьне праграмы другой бальшавіцкай вясны. Этап, у які ўступіла падрыхтоўка да веснавой пасеўнай кампаніі, вырашае далейшыя нашы посьпехі ў сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, посьпехі далейшага нашага наступленьня на кулацтва, да поўнай яго ліквідацыі як клясы на базе суцэльнай калектывізацыі.

Лічбы зводкі Наркамзему, якая сёньня зьмяшчаецца намі, паказваюць, што паказальнікі падрыхтоўкі да сяўбы на сёнешні дзень ня толькі далёка нездавальняючыя, але ў праве выклікаць сур'ёзную трывогу. З усёй выразнасьцю гэта зводка паказвае, што першая дэкада сакавіка ня ўнесла колькі-небудзь сур'ёзных зьмен у падрыхтоўку да сяўбы, у разгортваньне калектывізацыі. І сапраўды, ці-ж можна лічыць дасягненьнем тое, што першая дэкада сакавіка дала прырост калектывізацыі па БССР толькі на 0,7 проц. Хіба можна лічыць баявымі тэмпы падрыхтоўкі, калі пасеўныя пляны даведзены да калгасаў толькі на 63,3 проц., да двароў— на 43,1 проц., калі пляны ссыпкі насенных фондаў па калгасах выкананы толькі на 42 проц. Наадварот. Гэта яркія паказальнікі таго, што рад раённых вясковых партыйных арганізацый і парт'ячэек не падыйшлі шчыльна да вырашэньня адказных задач пасеўнай кампаніі, ня здолелі стаць на чале і шырэй разьвіць калгасны прыліў. Гэта тлумачыцца няўнасьцю самацёчных настрояў, апартуністычнай практыкай, а сям-там і тым, што ў кіраўніцтве партыйных ячэек апынуліся людзі, ня здольныя па-бальшавіцку змагацца за ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі, людзі, прывыкшыя штампаваць, а ня весьці жывую справу, што сям-там у кіраўніцтве апынуліся агенты кулацтва — правыя апартуністы.

Інакш гэтага растлумачыць нельга. Толькі ў гэтым прычына недапушчальнага адставаньня ў падрыхтоўцы да другой бальшавіцкай вясны. ТАМ, ДЗЕ ПАРТ'ЯЧЭЙКІ І РАЙПАРТАРГАНІЗАЦЫІ Ў ЦЭЛЫМ УЗЯЛІ САПРАЎДЫ БАЛЬШАВІЦКІЯ ТЭМПЫ Ў РАБОЦЕ, дзе парт'ячэйкі і партгрупы мабілізавалі актыўнасьць калгасьнікаў, батрацтва, бедноты і серадняцкаў-аднаасобнікаў на выкананьне асноўных задач бальшавіцкай вясны, ТАМ МЫ МАЕМ ДОСЫЦЬ БУЙНЫ'Я ЗРУХІ НАПЕРАД І Ў ПРАВЯДЗЕНЬНІ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА СЯЎБЫ І Ў НАРАСТАНЬНІ КАЛГАСНАГА ПРЫЛІВУ. Гэта трэба аднесьці да ячэек ЛЕПЕЛЬСКАЙ партарганізацыі, дзе процант калектывізацыі дасягнуў 45,1, КЛІМАВІЦКАЙ — 43,6 проц. і ЖЫТКАВІЦКАЙ — 36,5 проц. Зразумела, гэта нічога ня значыць, што парт'ячэйкі даных раёнаў хоць на ёту могуць паслабіць змаганьне за новыя калгасы, за калгасны сталінскі прызыў, які нарадзіўся ў масах у гадавіну апублікаваньня гістарычных артыкулаў правадыра партыі тав. Сталіна.

Рад калгасаў ужо СКОНЧЫЛІ падрыхтоўку да веснавой сяўбы («ГІГАНТ», ПОЛАЦКІ РАЁН, «ПАРЫСКАЯ КАМУНА», МАГІЛЕЎСКІ Р., І ІНШЫЯ). У гэтых калгасах поўнасьцю ссыпаны насенныя фонды, адрамантаваны і прыведзены ў поўную справунасьць інвэнтар, збруя і г. д. Гэта зьявілася простым рэзультатам БАЯВОЙ МАБІЛІЗАЦЫІ МАС НА ВЫКАНАНЬНЕ АСНОЎНЫХ ЗАДАЧ ДРУГОЙ КАЛГАСНАЙ ВЯСНЫ, ПРОСТЫМ ВЫНІКАМ БАЛЬШАВІЦКІХ ТЭМПАЎ РАБОТЫ. Але якраз гэтых тэмпаў не хапае ў рабоце значнай часткі вясковых партарганізацый і ячэек. Гарадоцкі, Бешанковіцкі, Сіроцінскі і Чавускі — вось тыя раёны, парт'ячэйкі якіх найбольш адстаюць у выкананьні сваіх першачарговых задач і не вядуць з усёй рашучасьцю змаганьня супроць самацёку, як аднэй з горшых разнавіднасьцяй праваапартуністычнай практыкі.

РАШАЮЧЫ ЭТАП, у які ўступіла пасеўная кампанія, ад кожнай ячэйкі, ад кожнай раённай арганізацыі КП(б)Б настойліва патрабуе карэннага пералому ў справе падрыхтоўкі да сяўбы, патрабуе ва што-б там ні стала дабіцца сапраўды бальшавіцкай работы. Парт'ячэйка ў калгасе, саўгасе, на вёсцы павінна стаць сапраўды баявым апэрацыйным штабам па арганізацыі і кіраўніцтве сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. ЯЧЭЙКА КП(б)Б ПЕРШАЯ І Ў ПЕРШУЮ ЧАРГУ АДКАЗВАЕ ЗА ПРАВЯДЗЕНЬНЕ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ, ЗА КАЛГАСНАЕ БУДАЎНІЦТВА. Гэтага не павінен забываць ні адзін камуніст. За прарывы, за маруднае правядзеньне партыйных дырэктываў, за скажэньне партыйнай лініі сельсаветамі і другімі арганізацыямі вёскі, у першую чаргу адказвае перад партыяй ячэйка. Між тым, на мясцох сёй-той аб гэтым забывае. Што гэта іменна так, досыць напомніць хаця-б той факт, што нават рад асобных раённых партработнікаў у момант, калі некаторыя райвыканкомы выносілі апартуністычныя пастановы аб скарачэньні плянаў сяўбы, не праявілі адзнак сваёй палітычнай празорлівасьці, баяздольнасьці і ўстойлівасьці. Яны апынуліся ў ролі падсобнікаў апартуністаў, фактычна санкцыянаваўшы скарачэньне пасеўных плянаў.

КП(б)Б і яе Цэнтральны Камітэт бязьлітасна ўдарылі па такіх фактах, па тых партработніках, якія апынуліся ў палоне настрояў і ўстановак на мінімалісцкія тэмпы. Аднак, з гэтага некаторыя ячэйкі ня вынесьлі адпаведнага ўроку. Яны ў сваёй рабоце і далей паўтараюць памылкі, спадзяюцца на самацёк. Дамо слова фактам. Стальбоўскі сельсавет (Вузьдзенскі раён) атрымаў ад раённых органаў плян сяўбы. Сакратар сельсавету расклаў лічбы па вёсках, а прэзыдыум, не прааналізаваўшы іх, не прапрацаваўшы, зацьвердзіў. У рэзультаце такой «выпрацоўкі» пляну пасеўная плошча зьменшылася на 170 гэкт. і плошча пад тэхнічныя культуры — на 90 гэкт. Характэрна, што на пасяджэньні прэзыдыуму прысутнічаў сакратар парт'ячэйкі (Лукашэвіч), які замест таго, каб выкрыць апартуністычную тактыку сельсавету, апынуўся ў ролі штампоўшчыка, падсобніка апартуністам. Падобных прыкладаў можна падаць нямала. Асобныя райкомы не вядуць з імі рашучага змаганьня і падчас несвячасовым рэагаваньнем фактычна санкцыянуюць апартуністычную практыку.

ЛІЧБЫ ЗВОДКІ НАРКАМЗЕМУ ЗЬЯЎЛЯЮЦЦА ТРЫВОЖНЫМ СЫГНАЛАМ. І сапраўды, ці-ж дапушчальна, каб у той час, калі да сяўбы застаецца зусім кароткі пэрыяд, пасеўныя пляны ня былі поўнасьцю даведзены да калгасаў, да двароў. Ці дапушчальна, каб ссыпка насенных фондаў, іх ачыстка, рамонт інвэнтару адбываліся такімі ганебнамаруднымі тэмпамі. Мы ставім пытаньне перад райкомамі партыі, што яны зрабілі для таго, каб ліквідаваць гэта недапушчальнае адставаньне, якія меры ўжыты ў адносінах тых ячэек і асоб, якія не пачалі працаваць па-баявому, па-бальшавіцку?

ЧАС НЕ ЧАКАЕ. КОЖНЫ ПРАПУШЧАНЫ ДЗЕНЬ — УДАР ПА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ, удар па выкананьні праграмы бальшавіцкай сяўбы.

Ліквідаваць адставаньне! За бліжэйшую дэкаду поўнасьцю рэалізаваць намечаныя мерапрыемствы — вось задача, якую ставіць партыя перад кожнай парт'ячэйкай.

Кожная парт'ячэйка павінна неадкладна праверыць, што недаробленa, чаго не хапае для таго, каб з посьпехам пачаць і правесьці палявыя работы. Мабілізуючы масы на ажыцьцяўленьне асноўных палітычных задач, пастаўленых другой бальшавіцкай вясной, парт'ячэйкі павінны ставіць пытаньне падрыхтоўкі да сяўбы ў практычным разрэзе. Работа па арганізацыі калгаснага прыліву, давядзеньне плянаў да калгасаў, да двароў, ссыпка насенных фондаў, рамонт інвэнтару, падрыхтоўка цяглавай сілы — вось пытаньні парадку дня бліжэйшых партсходаў. Побач з гэтымі пытаньнямі рашаючае значэньне набываюць і пытаньні арганізацыі працы ў калгасах, пытаньні правільнай расстаноўкі сіл. Ужо зараз калгасныя парт'ячэйкі ва ўсю шырыню павінны паставіць пытаньне аб увядзеньні зьдзельшчыны, арганізацыі брыгад калгасьнікаў, правільнай аплаты працы па прынцыпе колькасьці і якасьці работы таго ці іншага калгасьніка.

З асаблівай сілай неабходна падкрэсьліць тое, што партыйныя ячэйкі ў радзе выпадкаў не прыступілі па-баявому да рэалізацыі АДОЗВЫ СНК І ЦК УсеКП(б) АБ КАНТРАКТАЦЫІ. Рад ячэек нават не прапрацавалі адозвы на сваіх сходах, у масах калгасьнікаў, беднякоў і серадняков, не мабілізавалі іх на ажыцьцяўленьне мерапрыемстваў, вызначаных адозвай, а там, дзе адозва і прапрацавана, мы пакуль што ня маем здавальняючых канкрэтных вынікаў. На ажыцьцяўленьне адозвы трэба мабілізаваць усе сілы партыйных арганізацый, бо яна дае разгорнутую практычную праграму веснавой сяўбы. І гэта праграма, вызначаная ў адозьве, павінна быць выканана.

Зараз у Маскве праводзіць свае работы VI-ТЫ ЗЬЕЗД САВЕТАЎ. Тэзісы па дакладу тав. Якаўлева, пастановы зьезду адыгрываюць гістарычнае значэньне ў справе ажыцьцяўленьня лёзунгу суцэльнай калектывізацыі. «За або супроць калгасу — так стаіць зараз пытаньне перад усёй бядняцка-серадняцкай масай. За калгас, за падтрыманьне калгаснага руху — азначае падтрыманьне савецкай улады і рашучае змаганьне з кулаком. Супроць калгасу, супроць падтрыманьня калгаснага руху — азначае дапамогу кулаку супроць савецкай улады. Сярэдзіна сьціраецца, нэйтральным у гэтай справе ўжо нельга заставацца. У гэтым годзе пытаньне аб адносінах да калгасу рубам пастаўлена перад кожным бедняком і серадняком. Застаецца выбіраць. Ужо гэта адно азначае, што 1931 год зьяўляецца рашаючым годам для ўсёй справы калектывізацыі, для ўсяго нашага сацыялістычнага будаўніцтва» (МОЛАТАЎ).

Парт'ячэйкі, папулярызуючы тэзісы і пастановы зьезду ў масах, павінны з усёй бальшавіцкай энэргіяй весьці барацьбу за новыя калгасы, яшчэ з большым энтузіязмам мабілізаваць калгасьнікаў, бедноту і серадняков на ўзмацненьне наступленьня на кулака.

Выкараняючы праваапартуністычную практыку і самацёк у калгасным будаўніцтве, парт'ячэйкі з такой-жа непрымірымасьцю павінны змагацца з усякімі перагібамі «лявацкага» парадку. Толькі выразнае ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі забясьпечыць посьпехі сацыялістычнага будаўніцтва на вёсцы.

Праграма другой бальшавіцкай вясны павінна быць і будзе выканана.

Шосты зьезд саветаў СССР

ДАКЛАД НАРКАМЗЕМА СССР тав. Якаўлева Я.

А. АБ САЎГАСНЫМ БУДАЎНІЦТВЕ

Таварышы! З прычыны таго, што ў парадку судакладаў па майму дакладу выступяць старшыні асноўных саўгасных трэстаў, я абмяжуюся асьвятленьнем толькі некалькіх важнейшых пытаньняў, пастаўленых у апублікаваных і вядомых вам тэзісах дакладу.

Вынікі саўгаснага будаўніцтва

Першае пытаньне — гэта пытаньне аб выніках таго, чаго мы дасягнулі і чаго не дабіліся з мінулага зьезду саветаў да гэтага зьезду саветаў. Асноўныя лічбы і асноўныя факты паданы ў тэзісах. Тут істотна ў дадатак да таго, аб чым сказана ў тэзісах, напомніць вам яшчэ наступнае. Мы пачалі разгортваць новыя саўгасы з 1928 году. Іменна тады, у красавіку 1928 г. была ўнесена т. Сталіным прапанова, якая была прынята палітбюро Цэнтральнага Камітэту. Гэта прапанова гаварыла: «прыняць прапанову аб арганізацыі ў працягу 3-4 год па РСФСР і Украіне новых буйных саўгасаў на вытворстве збожжа ў раёнах, дзе ня могуць быць закрануты новымі саўгасамі сялянскія надзелы, у разьліку на тое, каб да канца гэтага тэрміну мець ад іх гадавое вытворства таварнага збожжа ў разьмеры 100 мільёнаў пуд.». Потым спэцыяльная камісія, пад старшынствам т. Калініна, распрацавала гэта пытаньне. Гэта пытаньне абмяркоўвалася ў ліпені на пленуме ЦК партыі і была прынята практычная праграма разгортваньня гэтых саўгасаў. Вы ведаеце, як была спаткана нашымі працаўнікамі справа будаўніцтва саўгасаў. Яе ўзялі ў штыхі ўсе нашы ворагі, пачынаючы з кулакоў і буржуазных вучоных і канчаючы правымі апартуністамі. Ніхто іншы, як кіраўнік правых апартуністаў Бухарын, змагаючыся з палітыкай савецкай улады ў галіне разьвіцьця саўгасаў і калгасаў, заявіў тады, што «саўгасы і калгасы дадуць патрэбную колькасьць збожжа праз 5-10 год, а нам трэба выкручвацца з хлебам цяпер-жа». Ніхто іншы, як пан Даярэнка, які лічыцца адным з буйнейшых буржуазных вучоных, заявіў, што «затея» бальшавікоў арганізаваць буйныя збожжавыя саўгасы, якія далі-б за такі малы лік год сто мільёнаў пудоў збожжа, зьяўляецца фантастычнай «затеей». Вось што ён заявіў даслоўна: «Я думаю, што калі-б запрапанавалі каму хочаш арганізаваць хаця-б невялікую гаспадарку — саўгас не на 20 дзесяцінах, а з 500-1.100 дзесяцін так, каб яна давала поўную прадукцыю, дык ці магчыма гэта сапраўды за 4 гады? — Я гавару — не. Гаспадарку з 100 дзесяцін — маленькую гаспадарку — арганізаваць за 4 гады так, каб яна давала поўную прадукцыю, нельга, таму хаця-б што вы севазварот не ўвядзеце за 4 гады. Таму відавочна, што за 4 гады такога вялікага прадпрыемства ці тую частку, якая будзе пачата ў гэтым годзе, арганізаваць нельга. Гэтага нам не дазволіць прырода. Таму нельга думаць, каб 100 мільёнаў пудоў збожжа праз 4 гады былі выкінуты на рынак».

Вось як ацэньвалі пастанову савецкай улады арганізаваць буйныя збожжавыя саўгасы, якія давалі-б на працягу бліжэйшых 3 ці 4 год 100 мільёнаў пудоў таварнага збожжа так званыя вучоныя, аграномы спэцыялісты, асобы, аб якіх гаварыў і цяпер «седзячы» іх прадстаўнік Даярэнка. Як апраўдаліся гэтыя прароцтвы правых апартуністаў і нібы вучоных, а фактычна шкоднікаў, вы ведаеце. Вы ведаеце, што ў 1930 годзе «Зернотрест» ужо арганізаваў 143 саўгасы. Вы ведаеце, што ў 1930 годзе ён меў 1.750 тыс. гэкт. засеву. Вы ведаеце, што ў 1931 годзе ён даў 30 мільёнаў пудоў збожжа. Вы ведаеце, што ў 1931 годзе ён разгортвае сваю гаспадарку так, каб забясьпечыць разам са збожжавай часткай гаспадаркі іншых саўгасаў 190-195 мільёнаў пудоў таварнага збожжа.

Таварышы! Такава бальшавіцкая рэчаіснасьць, якую мы ўсе ведаем. Гэта бальшавіцкая рэчаіснасьць перакульвае прароцтвы ўсіх нашых ворагаў. Сьледам за «Зернотрестом» на падставе яго практыкі, савецкая ўлада прыступае да разгортваньня новай сеткі жывёлагадоўчых саўгасаў. Тут тэрмін разгортваньня яшчэ меншы, тут тэмпы яшчэ большыя, чым у адносінах збожжавых саўгасаў. І сапраўды, пастанова аб разгортваньні «Скотоводом» на 1.100 тыс. штук была прынята ў самым канцы 1929 г. — на працягу аднаго году «Скотовод» разгортвае гаспадарку ў 140 саўгасаў з 20 мільёнаў гэкт. зямлі, на 1.200 тыс. шт. скаціны. 20 сакавіка 1930 г. па прапанове т. Сталіна Цэнтральны Камітэт ухваляе пастанову аб тым, каб арганізаваць спэцыяльны трэст агульна-саюзнага значэньня «Сьвінавод пры Наркамземе СССР.

У выніку трох чвэртак году работы да студзеня 1931 году Сьвінавод арганізуе 350 саўгасаў на тэрыторыі 1.200 тыс. гэкт. з 218 тыс. шт. стада. Нарэшце, пастанова аб арганізацыі Маслатрэсту была прынята 27 ліпеня 1930 году. Паспрабуйце да пастановы дастасаваць мерку так званых буржуазных вучоных, а ў сапраўднасьці ня вучоных, а шкоднікаў, якім патрэбны 4 гады, каб разгарнуць гаспадарку з 100 гэкт. 27 ліпеня 1930 году, г. зн. у канцы лета мінулага году, была прынята пастанова аб арганізацыі Маслатрэсту. Гэты трэст к канцу году разгортвае 52 саўгасы на тэрыторыі 1.300 тысяч гэктараў зямлі з 60.000 шт. стада. Нарэшце, трэба ўпамянуць «Овцевод», які разгортвае к канцу 1930 г. 115 саўгасаў з зямельнай плошчай ў 13 мільёнаў гэкт., са стадам у 2-7 мільёнаў штук. Вось, таварышы, важнейшыя паказальнікі таго, як савецкая ўлада прыступіла да вырашэньня пытаньня аб арганізацыі буйнога дзяржаўнага сельска-гаспадарчага вытворства і што з гэтага атрымалася.

Бясспрэчна даказаным фактам зьяўляецца тое, што задачы, якія зусім немысьлімы да вырашэньня буржуазна-капіталістычным грамадзтвам, аказваюцца зусім вырашальнымі ў нашай савецкай дзяржаве. Усе жывёлагадоўчыя саўгасы на працягу году, калі яны пачалі будавацца, ахапілі тэрыторыю ў 36 мільён. гэктараў, г. зн. тэрыторыю, якая раўняецца прыкладна Чэха-Славакіі, у тым ліку, вялікая колькасьць зямлі ўпяршыню ўводзіцца ў гаспадарчы зварот.

Гэтым ня вычэрпваецца саўгасная сетка, якая будуецца. Мы маем «Саюзсахар», які аб'ядноўвае сетку саўгасаў найбольш старых, найбольш арганізаваных. Тут мы маем найвышэйшы ўраджай параўнальна з астатняй сеткай саўгасаў. Гэта сыстэма дала 3½ мільёны цэнтн. збожжа і 30 мільёнаў цэнтн. буракоў у 1930 годзе. Пачынае разгортвацца сетка спэцыяльных культур — бавоўняных, ільняных. У 1930 годзе было засеяна ў саўгасах 8 тысяч гэкт. ільну, 45 тыс. гэкт. палівное бавоўны. Але гэта толькі пачатак. Мы ўпэўнена можам сказаць, што ў галіне тэхнічных культур мы здолеем у далейшым разгарнуць такую-ж сетку саўгасаў, якую мы разгортваем у галіне жывёлагадоўлі, як толькі мы вырашым задачу мэханізацыі ўборкі тэхнічных культур.

Усе гэтыя саўгасы ўжо ў 1930 годзе здалі дзяржаве таварнай прадукцыі на суму больш чым 200 мільёнаў рублёў (у тым ліку 72 мільёны пудоў збожжа, звыш мільёну пудоў мяса, 180 мільёнаў пудоў буракоў, 670 тысяч пудоў бавоўны — валакна.

ГАЛОЎНЫЯ НЕДАХОПЫ Ў РАБОЦЕ ЗБОЖЖАВЫХ САЎГАСАЎ І ГАЛОЎНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПА ПАЛЯПШЭНЬНІ ЗБОЖЖАВАЕ ГАСПАДАРКІ

Вось, таварышы, асноўныя вынікі. Зразумела, нашай задачай зьяўляецца праверыць гэтыя вынікі з пункту гледжаньня якасьці работы, праверыць іх ня толькі з пункту погляду таго, якія вялікія задачы аказаўся здольным вырашыць савецкі лад, якія задачы аказаліся па сілах савецкай дзяржаве, але і з пункту гледжаньня таго, якія недахопы ў рабоце саўгасаў мелiся, супроць якіх недахопаў трэба весьці бой па ўсёй лініі, у барацьбе з якімі недахопамі мы павінны выхоўваць, ствараць новыя кадры рабочых у саўгасах.

Возьмем перш за ўсё нашы збожжавыя саўгасы. Тут дасягненьняў больш за ўсё з пункту гледжаньня якасьці. Іменна тут ўпяршыню выпрацаваўся тып буйное гаспадаркі. Іменна тут мы ўпяршыню пачалі каваць і выхоўваць новыя кадры і вельмі добрыя кадры. Гэта можна проста сказаць, бо гэта праўда. Але разам з тым, мы ня можам сказаць таго, што тут няма недахопаў. І тут недахопы ёсьць, недахопы вельмі буйныя. Калі іх падагульваць, дык я вызначу тры групы асноўных недахопаў, з якімі прыходзіцца мець справу і на іх спынюся больш падрабязна, бо гэтыя недахопы маюць месца ў калгасах і падрабязны разгляд іх вызваліць мяне ад неабходнасьці спыняцца на іх падрабязна ў дакладзе аб калгасах.

Калі ўзяць збожжавую галіну, дык тут мы маем тры групы асноўных недахопаў: па-першае, дрэннае скарыстаньне машын, па-другое, дрэнная арганізацыя ўборкі і па-трэцяе — невыстарчальнае ўладаньне агратэхнікай. «Гвоздь» у лепшым скарыстаньні машын. Я ведаю, што калі гутарка ідзе аб дрэнным ці няпоўным скарыстаньні машын, некаторыя таварышы могуць прыйсьці і сказаць: «дазвольце, чаму-ж вы ўзводзіце паклёп на сваю-ж савецкую гаспадарку ў той час, калі бясспрэчным фактам зьяўляецца тое, што трактар у нас працуе па 2-2,5 тысяч гадзін, а ў амэрыканцаў — 400-600 гадзін. Факт, што ва ўсёй Амэрыцы маюцца адзінкі гаспадарак, літаральна адзінкі (амэрыканскія досьледы налічваюць 7 такіх гаспадарак), у якіх трактар працуе больш тысячы гадзін ў сельска-гаспадарчы сэзон, а ў нас 2½ тысячы гадзін — гэта праўда, гэта наша дасягненьне, але разам з тым гэта факт, што ў нас трактары ламаюцца і ў саўгасах і на МТС так, як гэтага ня трэба рабіць, так, як быццам гэта старая казённая маемасьць.

Мы маем такое становішча, калі 87% трактараў, якія перайшлі ў 1931 год, патрабавалі капітальнага рамонту. Гэта факт. Мы яго ўтойваць ня можам. На змаганьне супроць такіх фактаў мы павінны мабілізаваць ўсю масу рабочых. Мы можам падаць дзесяткі прыкладаў злачынна-нядбайных адносін да трактара, камбайна і да любой іншай машыны. На зьезьдзе дырэктароў збожжавых саўгасаў, дзе стаяла спэцыяльна гэта пытаньне, падаваліся дзесяткі прыкладаў падобных адносін. Так стаіць тут справа, ня гледзячы на тое, што мы трактар скарыстоўваем па меншай меры ў чатыры-пяць раз больш, чым можна яго скарыстаць і чым яго скарыстоўвае амэрыканскі фэрмэр, які сьцісьнут параўнальна з нашай гаспадаркай на шматку зямлі. Што тут рабіць, якімі лініямі тут можа і павінна ісьці барацьба за тое, каб трактар скарыстоўваўся акуратна і па меншай меры таксама старанна, як скарыстоўваўся плуг у старой серадняцкай гаспадарцы. Тут можа быць хто-небудзь скажа: «дазвольце, мы будуем гаспадарку на сотнях тысяч гэктар., мы адкрываем новую эпоху ў гісторыі сельска-гаспадарчага разьвіцьця, мы адкрылі новы тып сельска-гаспадарчага вытворства, а вы да нас прыходзеце і гаворыце нам «вучэцеся ў серадняка беражлівым адносінам да плуга». У тым-жа тут і справа, што без таго, каб трактарыст і мэханік сапраўды навучыліся цаніць машыну, адносіцца да яе з найвялікшай беражлівасьцю як да сваёй уласнай маемасьці, бяз гэтага ні ў якім разе ня вырашым тых задач, якія пастаўлены ў нашых тэзісах.

Таму цэлая сыстэма мер тут намі высоўваецца. Першае — нямала яшчэ ёсьць такіх «работнікаў», якія яшчэ не навучыліся глядзець на машыну, як на сваю маемасьць, у іх яна яшчэ чужая, з якой можна абыходзіцца як хочаш нядбайна. У адносінах да такіх асоб патрэбны самыя суровыя меры спагнаньня аж да адданьня пад суд. У выданым урадам наконт гэтага спэцыяльным законе прадугледжваюцца суровыя меры спагнаньня ў адносінах да асоб, якія злачынна-нядбайна адносяцца да машын. Другое — гэта поўная ліквідацыя тых, ня надта шматлікіх на шчасьце выпадкаў, калі ў саўгасах і МТС ужывалі абязьлічаныя трактары. У нас часамі любяць ганяцца, не праверыўшы ці забясьпечана гэта з боку тэхнічнага і арганізацыйнага апошнім «крыкам» дасягненьняў. Пачулі недзе старанной, што на транспарце практыкуецца абязьлічка і зразумела туды-ж—як, моў, мы можам адстаць ад іншых. Мы ўстанавілі, што ў радзе саўгасаў, радзе МТС ужывалі летась гэтую абязьлічку. Гэта азначае, што трактар стаў у такіх саўгасах і МТС безгаспадарчым, гэта азначае, што ў такіх саўгасах няма трактарыстаў, якія клапаціліся-б аб сваіх трактарах, гэта азначае, што няма чалавека, які-б к канцу сэзону адказваў за тое, што з гэтага трактара засталося. З такімі выпадкамі ўжываньня абязьлічаных трактараў трэба пакончыць з такой рашучай шпаркасьцю, каб людзям сорамна было такія выпадкі паўтараць, пакуль ня створыцца патрэбная тэхнічная і арганізацыйная база.

Трэцяе — гэта пытаньне аб кадрах трактарыстаў. У нас чамусьці трактарыст разглядаецца часта, як сэзонны работнік. Гэта абсалютна няправільна. Вы пагляздзеце на нашу гаспадарку. Трактар не працуе, уласна кажучы толькі 2-3-4 месяцы, а калі ўключыць магчымае выкарыстаньне трактарыста рамонтных майстэрань мы, па сутнасьці дагавору, будзем мець такое становішча, што трактарыст можа быць выкарыстан цэлы год. Трактарыст — гэта ня сэзонны работнік, а пастаянны. Нельга рабіць так, як гэта бывае ў радзе саўгасаў і МТС, калі рыхтуюць на курсах трактарыстаў, а восеньню распускаюць, яны разьбягаюцца па ўсёй краіне, пачынаюць вучыць новых і зноў новыя трактарысты пачынаюць ламаць усё спачатку. Таму трэцяе — гэта стварэньне сталых кадраў трактарыстаў. Чацьвертае — гэта арганізацыя рамонту.

Работа нашых рамонтных майстэрань падобна на малярыйнага хворага, у якога тэмпэратура то падымаецца, то паніжаецца. Калі справа падыходзіць да ворыва, да веснавой сяўбы, нашы майстэрні працуюць у тры зьмены: тут спаборніцтва, ударніцтва, тут сапраўдны ўздым. А калі да сяўбы тры месяцы — нашы рамонтныя майстэрні «адпачываюць», стаяць. Гэта факт, што да гэтага часу, ня гледзячы на тое, што тэрмін работы трактара павялічан, у вялікай меры мы ня здолелі арганізаваць справу рамонту такім чынам, каб рамонт быў непарыўным, каб рамонтныя майстэрні, у якіх стаяць каштоўныя імпартныя варштаты, працавалі бесьперапынна, каб трактар лячылі тады, калі ў яго нязначныя пашкоджаньні, а не тады калі даб'юць яго да канца.

І, нарэшце, пытаньне, якое з усім гэтым непарыўна зьвязана, і якое пераходзіць межы сёнешняга дня — гэта пытаньне аб сыстэме прычэпных машын. У нас няма яшчэ такіх прычэпных машын, якія патрэбны нашым трактарам, нашай гаспадарцы. Мы ў прычэпных машынах паўтараем пакуль машыну дробнай капіталістычнай гаспадаркі, бо так званая буйная капіталістычная гаспадарка ў параўнаньні з нашым збожжасаўгасам, ці ў параўнаньні з нашымі жывёлагадоўчымі саўгасамі, нават у параўнаньні з нашым калгасам па сваіх разьмерах зьяўляецца дробнай. І што атрымліваецца ў выніку гэтага? У часе сяўбы трактары загружаны звычайна толькі на 80 проц., уборкі — толькі на 70 проц. Вялікі катэрпілер, які можа ўзяць 6 сявярак, з прычыны дрэннай арганізацыі сцэпкі пакуль бярэ толькі 5. Два камбайны, якія працуюць з 60-сільным катэрпілерам, не выкарыстоўваюць тэй магутнасьці, якая ёсьць у трактара. У буйнейшай гаспадарцы да трактара звычайна прычэплена цэлая сыстэма нібы прычэпных, у сапраўднасьці дробных машын, не адпавядаючых нашаму тыпу гаспадаркі.

Калі пытаньне аб выкарыстаньні трактара ставіць ня толькі, як пытаньне сёнешняга дня, дык трэба будзе ўжо зараз падумаць і па-сапраўднаму папрацаваць над сапраўдным пераглядам таго набору машын, пры якім мы працуем. Ужо зараз, напрыклад, ясна, што наўрад ці будзе правільна працаваць на старых землях звычайным лямешным плугам. Пшанічны плуг, дыскавы плуг — на плуг не падобны, а між тым, яны ідуць на зьмену лямешнаму плугу на староворных землях. Наўрад ці селянін у такім пшанічным плугу прызнае плуг, але ён дае магчымасьць на тым-жа трактары апрацаваць у паўтара раза большую плошчу, чым лямешным плугам.

Вы ведаеце, што зараз пачынае вылучацца ў нашым інстытуце мэханізацыі сельскае гаспадаркі і саўгасах рад людзей, якія працуюць над стварэньнем новых машын. Так, адзін з рабочых студэнтаў ВТНУ у вучэбна-вопытным саўгасе т. Іванчанка працуе над стварэньнем камбайна з 60-футовым захопам. Яго работа заслугоўвае ўсялякага падтрыманьня, бо ў нашых гаспадарках на дзесятках тысяч гэктараў машыны, якія пераносім да нас ад капіталістаў, зьяўляюцца, бязумоўна, ня зусім падыходзячымі, яны знаходзяцца ў вялікай супярэчнасьці з разьмерамі нашай гаспадаркі.

І так, пытаньне аб поўным выкарыстаньні трактараў — гэта пытаньне ня толькі ў тым, каб пакараць дрэннага трактарыста, які злачынна-нядбайна адносіцца да сваіх абавязкаў, гэта ня толькі пытаньне ў тым, каб стварыць сталы кадр трактарыстаў, ня толькі пытаньне ў тым, каб даць па галаве самым грубым чынам тым, хто хоча абязьлічыць трактар, ня толькі пытаньне ў тым, каб асьвятленьне кожнага трактара было ня шляхам «лятучай мышы», а лепшым, ня толькі пытаньне ў тым, каб рацыяналізаваць такія апэрацыі, як запраўка трактара, засыпка насеньня і г. д. — але гэта таксама вялікае пытаньне ва ўсёй сыстэме прычэпных машын. Вось галоўныя пытаньні, зьвязаныя з машынай. Паўтараю, нам, будуючым самую буйную сельскую гаспадарку ў сьвеце, ня сорамна сказаць адкрыта любому нашаму трактарысту і мэханіку: ты — авангард, ты — перадавік ня толькі сельскае гаспадаркі СССР, але ўсяго сьвету, але калі ты з плугам, трактарам абыходзішся горш, чым абыходзіўся серадняк са сваёй «машынай» у сваёй маленькай гаспадарцы, дык ты чалавек з нашага пункту погляду «нявартый», мы цябе перадавіком лічыць ня можам». Вось як тут стаіць справа.

(Працяг на другой старонцы)

Дэлегаты Украіны

„Посьпехі на ўсім фронце сацыялістычнага будаўніцтва БССР маюць тамо, што яна знаходзіцца ў сям'і народаў Савецкага Саюзу"

Прамова тав. Грысевіча на VI зьезьдзе саветаў

Справаздача старшыні СНК аб праробленай урадам Саюзу рабоце ў перыяд часу паміж 5-м і 6-м усесаюзнымі зьездамі саветаў адлюстроўвае вялізарныя посьпехі па ўсіх галінах народнае гаспадаркі.

Дасягненьні саветаў пад кіраўніцтвам нашай партыі асабліва значны ў БССР, дзе ў апошнія два гады выкананьне пяцігодкі ідзе шпаркімі тэмпамі. Разьвіцьцём прамысловасьці ў БССР, як і ва ўсім Саюзе, у асноўным ліквідуем беспрацоўе.

Дасягненьні, якія мы маем у разгляданы адрэзак часу, сьведчаць аб гэраізьме, які праявіла рабочая кляса ў перавыкананьні прамфінплянаў пяцігодкі за чатыры гады. Тут неабходна адзначыць магутную хвалю сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва, якая асабліва высока паднялася пасьля кастрычніцкай адозвы ЦК партыі, ахапіўшы сабою шырокія масы рабочай клясы нашай Савецкай Беларусі.

На 1-е кастрычніка 1929 году лік ударнікаў быў 3 проц. На 1-е сакавіка 1930 году ўдарнікаў было 46 проц. Да першага кастрычніка 1930 году на 41 прадпрыемстве ўдарніцтвам ахоплена 63,3 проц.

Умовы сацыялістычнага будаўніцтва БССР асабліва ўскладняюцца ў сувязі з тэрытарыяльным становішчам на стыку з буржуазным сьветам. Посьпехі сацыялістычнага будаўніцтва дасягнуты намі ва ўмовах барацьбы з варожымі элемэнтамі краіны — кулакамі ў вёсцы, буржуазіяй у горадзе і шкоднікамі, якія падтрымліваліся і падтрымліваюцца імпэрыялістамі ўсяго сьвету. Асабліва моцна супраціўленьне варожых нам сіл у БССР, дзе ёсьць рад дадатковых труднасьцяй, якія абумоўліваюцца агульнай эканамічнай адсталасьцю краіны былой царскай паўкалёніі. Буржуазія прабуе працівастаўляць клясаваму пралетарскаму фронту, фронт нацыянальнага адзінства краіны.

На падставе гаспадарчых дасягненьняў наглядаецца вялізарны рост дабрабыту рабочай клясы. За апошнія два гады выкананьня пяцігодкі заработная плата рабочага ўзрасла ў сярэднім на 16 проц., павялічыліся асыгнаваньні на даму адпачынку, разгарнулася пасылка рабочых на курорты.

Посьпехі на ўсім фронце сацыялістычнага будаўніцтва ў БССР ёсьць даякуючы таму, што мы знаходзімся ў сям'і народаў Савецкага Саюзу. Мы просім урад Саюзу ў далейшым дапамагаць разьвіваць прамысловасьць БССР у мэтах падцягваньня яе да сярэдняга ўзроўню разьвіцьця прамысловасьці ўсяго Саюзу. Беларускія балоты, якія маюць вялікія паклады торфу, яшчэ ня цалкам пастаўлены на службу БССР і ўсяго Саюзу. Мы просім аказаць нам дапамогу па разгортваньні тарфяных распрацовак для забесьпячэньня балянсу па апале рэспублікі. Неабходна фарсаваць здабычу торфу і тым самым скараціць увоз у БССР данецкага апалу, вызваліўшы транспарт для абслугоўваньня іншых галін народнай гаспадаркі. Торф можна і трэба выкарыстаць ня толькі для апалу прамысловасьці, але і на сыравую базу ў папяровай прамысловасьці, цэлюлёзнай і г. д. Каксаваньне торфу павінна быць пастаўлена на сапраўды прамысловую нагу, зьнішчыўшы прымітыўны спосаб каксаваньня торфу, які зараз ужываецца.

Лясная прамысловасьць БССР яшчэ не знайшла належнага ўжываньня ў сэнсе складанай пераапрацоўкі дрэва. Зараз у сувязі з калектывізацыяй нашай вёскі выклікаецца неабходнасьць як можна больш пашырыць складаную пераапрацоўку дрэва.

Адначасова трэба разьвіваць ільнапрацоўчую прамысловасьць, якая мае выстарчальную сыровую базу. Урад БССР вызначыў у 1931 годзе пасеўную плошчу над лён давесьці да 240.000 гэкт., што можа даць пры ўраджаі ў 3½ цэнтн. 65.000 тон агульнай прадукцыі, значна павышаючы таварны выхад ільну. Колькасьць ільну, які перапрацоўваецца на беларускіх фабрыках, зусім нязначная, мізэрная, мы павінны значна больш фарсаванымі тэмпамі разьвіваць тэкстыльную прамысловасьць БССР. У сувязі з шырокім разьвіцьцём калгаснага будаўніцтва БССР мы настаілі задачу калектывізаваць да канца бягучага году 45 проц. сельскіх гаспадарак. Адгэтуль ясная неабходнасьць разьвіцьця і прыстасаваньня мэталяапрацоўчай прамысловасьці БССР для абслугоўваньня с.-г. машынамі сацыялістычнага сэктару вёскі. Мы просім урад зьвярнуць увагу на перабоі ў абслугоўваньні сыроцам нашай мэталя-прамысловасьці за апошні час. За студзень месяц мы выканалі праграму толькі на 88 проц.

Разьвіцьцё электрагаспадаркі БССР некалькі адстае ад агульнага разьвіцьця прамысловасьці. Пускам электрастанцыі імя Сталіна на Асінаўскіх балотах у некаторай ступені забясьпечваецца патрэбнасьць усходняй часткі Беларусі ў электраэнэргіі. Але разам з тым надзвычай востра стаіць пытаньне аб электразабесьпячэньні прамысловых прадпрыемстваў Гомельскага, Менскага і Бабруйскага раёнаў, дзе наглядаюцца прастоі прадпрыемстваў з-за недахвату электраэнэргіі. Маючы апалавую базу для электрабудаўніцтва ў выглядзе торфу, мы просім урад Саюзу, аказаць нам дапамогу ў пабудове Гомельскай раённай станцыі пасьля скончаньня Асінаўскай. Індустрыялізуючы Савецкую Беларусь, мы гэтым самым умацоўваем рэспубліку, якая знаходзіцца на рубяжы з капіталістычным сьветам. Задачай усяго Савецкага Саюзу зьяўляецца таксама сапраўднае забесьпячэньне пралетарскімі кадрамі Беларусі — рабочу, які выконвае ў Савецкім Саюзе такую адказную ролю.

Прамова тав. Валодзька

Рост народнай гаспадаркі СССР вялікі. Гэта бачаць ня толькі нашы прыхільнікі, але і нашы ворагі прымушаны прызнаць гэта. Асабліва кідаецца ў вочы гаспадарчы і культурны рост нацыянальных рэспублік, у тым ліку і БССР. Мы маем вялізарны рост прамысловасьці Беларусі, вялізарны рост валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі, вялікі рост культурных установаў, пачынаючы з пачатковых двухкамплектных школ і канчаючы вышэйшымі установамі—унівэрсытэтамі, інстытутамі, с. г. акадэміяй. Усё гэта выбівае ў нашых ворагаў-капіталістаў, асабліва польскіх фашыстаў, апошнюю надзею на наша перараджэньне ў капіталістычную краіну. Польскія фашысты мелі на тэрыторыі Савецкай Беларусі агентуру—нацыянал-дэмакратаў, якія седзячы ў некаторых нашых савецкіх цэнтральных установах усімі мерамі стараліся шкодзіць сацыялістычнаму будаўніцтву па выкананьні рабочай клясай намечаных пяцігодкай плянам заданьняў. Выкрытая група нацыянал-дэмакратаў сама прызналася ў сваім шкодніцтве. Нацыянал-дэмакраты ня мелі абсалютна ніякага ўплыву сярод мас рабочых, ніякага ўплыву яны ня мелі і сярод мас працоўнага сялянства. Яны апіраліся толькі на нязначную групу шавіністаў, контр-рэвалюцыянэраў. Усе яны выкрыты і асуджаны рабочай клясай. Ліквідацыя акруг, праведзеная па ўсім Саюзе, у прыватнасьці ў Беларусі, бязумоўна наблізіла ўладу да працоўных, але райвыканкомы недаволі ўмацаваліся для таго, каб выканаць усклададзеныя на іх задачы. Тлумачыцца гэта недахватам чалавечых сіл, палітскладу, невыстарчальным матэр'яльным забесьпячэньнем і недахватам спэцыялістаў, якія маглі-б абслужваць усе тыя запатрабаваньні, якія цяпер прад'яўляюцца будаўніцтвам. Ураду належыць даць пэўную дырэктыву, каб таварышы, якія канчаюць вышэйшыя навучальныя установы, не заставаліся ў сталічных і правінцыяльных гарадох, а накіроўваліся-б у саўгасы і калгасы і на іншую гаспадарчую работу на сяле. Савецкая Беларусь,—гаворыць далей тав. Валодзька,— многім абавязана саюзнаму ўраду і Усесаюзнай камуністычнай партыі.

Задачы, пастаўленыя кампартыяй і ўрадам, рабочымі масамі і сялянствам Беларусі ў трэцім рашаючым годзе пяцігодкі будуць выкананы.

Дзеньнік зьезду

(РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ 14-ГА САКАВІКА).

Раніцой 14-га сакавіка працягваюцца спрэчкі па дакладу Наркамзема СССР.

У спрэчках выступалі т. т. АДЗІНЦОЎ (Масква), БЕЛІКАЎ (Дагестан), ШАФІКАЎ (Башкірыя), ЛАБАЧОЎ (Саюзлес), КІСЯЛЁЎ (сакратар ЦВК РСФСР), БУДЗЁННЫ (Масква), КАЛМЫКОЎ (Сібір), ГРЭЧКО (Украіна), КЕДЗЕР (Масква).

Заключныя словы па дакладу аб саўгасным будаўніцтве даюцца т. т. ГРУШЭЎСКАМУ І ГЕРЧЫКАВУ.

Пастанова СНК СССР

МАСКВА, 14. СНК СССР даў ільготы для сялян калгасьнікаў і аднаасобнікаў, якія кантрактуюць сябе або самазамацоўваюцца на падземныя работы ў вугальнай прамысловасьці тэрмінам ня менш году. Ільготы наступныя:

1. З неаграмаджанай часткі гаспадарак калгасьнікаў, гаспадарак аднаасобнікаў — серадняков і беднякоў — сельска-гаспадарчы падатак не спаганяецца;

2. Калгасьнікі, якія закантрактавалі сябе, адлічаюць на карысьць калгасаў толькі 2 проц. заработку (замест 3—10 проц.).

Члены сем'яў калгасьнікаў, якія закантрактавалі сябе, карыстаюцца дапамогай калгасу нароўні з іншымі членамі калгасаў, а таксама задавальняюцца прадуктамі ў разьмеры ня менш, чым атрымліваюць члены сем'яў калгасьнікаў, якія працуюць у калгасе, і некаторыя іншыя ільготы.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б

склікае 16-га сакавіка у 6 з пал. гадз. веч. у памяшканьні клюбу імя К. МАРКСА

АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТЫВУ.

ПАРАДАК ДНЯ:

Вынікі ўсесаюзнай нарады па пытаньні рабселькораўскага руху і задачы партыйнага кіраўніцтва рабселькораўскім рухам і нізавым друкам (дакладчык—прадстаўнік газэты „Праўда" і Культпропу ЦК КП(б)Б).

Члены ЦК, ЦКК КП(б)Б, члены і кандыдаты гаркому, гарКК, ЦК і ГК ЛКСМБ, фр. ЦВК, ЦСПСБ, гарсавету і ЦК прафсаюзаў праходзяць па сваіх мандатах.

Сакратаром ячэек прапануецца атрымаць білеты на актыў у гаркоме КП(б)Б з 13-га сакавіка (пакой № 10).

Менгарком КП(б)Б.

Шосты зьезд саветаў СССР

ДАКЛАД НАРКАМЗЕМА СССР *тав. Якаўлева Я.*

Арганізаваць уборку

[illegible]

перны год масавага выкарыстоўваньня камбайна было шмат непаладак—больш таго ў радзе саўгасаў было нешта накшталт панікі перад камбайнам. Людзі перапалохаліся машын. Я ведаю рад выпадкаў, сам быў сьведкай у саўгасах такога роду выпадкаў, калі маючы камбайны, людзі ўбіралі збожжа снапавязалкамі, а часамі і лобагрэйкамі. Быў такі выпадак: у адным саўгасе работнікі сутыкнуліся з няроўнамерным пасьпяваньнем жыта. Спалохаўшыся, яны пусьцілі віндраўэры, якія толькі косяць збожжа, але не малоцяць. Для таго, каб падабраць збожжа за віндраўэрамі, яны мелі ў саўгасе толькі 2 пікапу (у добрай гаспадаркі іх больш і не павінна быць). Такім чынам, у іх выкарыстоўвалася толькі 12 камбайнаў, 23 не працавалі. Пшаніца таксама ўбіралася віндраўэрамі і ў выніку 1-га верасьня каля 1.000 гэкт. жыта і каля 1.200 гэкт пшаніцы засталіся ў радкох. Пайшлі дажджы. Збожжа засталося на полі. Пачало бухнуць. І вось тады, нарэшце, пусьцілі камбайны. Калі людзі апынуліся ў такім становішчы, дык у іх камбайны пачалі працаваць 24 гадзіны ў суткі. А калі-б яны з гэтага пачалі, дык у іх усё было-б у парадку. У той-жа час магнітны саўгас, ня гледзячы на ўсякія тэорыі наконт таго, што камбайн ня можа працаваць увечары і раніцою з-за расы дабіўся таго, што ў яго камбайн працаваў амаль круглыя суткі. За дзень камбайн у магнітным саўгасе апрацоўваў 34 гэкт. у сярэднім, а былі дні, калі ён апрацоўваў, г. зн. скошваў і малаціў 44 гэкт. Вось гэта машына—44 гэкт. касьбы, малацьбы ў суткі! Дасягнулі гэтага ня нейкім цудам, а правільнай арганізацыяй працы: камбайнэраў рыхтавалі ня два тыдні, а два з паловай месяцы, ня трацілі часу на разважаньні аб расе, а добра рэгулявалі камбайны, улічваючы тапаграфію мясцовасьці, зьмены ветра і г. д.; на вучастках з вялікім ураджаем працавалі пры трэцяй хуткасьці. Да гэтых машын савецкая ўлада пераходзіць у вялізарным маштабе, калі будуе заводы камбайнаў на Украіне, Растове, Саратаве і Сібіры.

Камбайны на працягу некалькіх год стануць асноўнай уборачнай машынай ня толькі ў саўгасах, але ў калгасах. Для гэтага трэба падрыхтоўваць кадры неадкладна. На недахопах уборкі мінулага году трэба вучыцца неадкладна. Неадкладна. Гэта пытаньне аб камбайнах толькі частка агульнага пытаньня аб уборцы, бо пакуль што, вядома, асноўным камплектам машын будуць жняяркі, снапавязалкі і плюс сярэдняй магутнасьці малатарні. Тут пытаньні рацыяналізацыі работы, правільнага выкарыстоўваньня наяўнай рабочай сілы, своечасовай падрыхтоўкі да ўборкі становяцца настолькі важнымі, што рыхтавацца да іх трэба ўжо зараз. Неадкладна неабходна аўладаць агратэхнікай.

Нарэшце трэцяе апошняе пытаньне ў гэтай сувязі—пытаньне агратэхнікі. Нашы саўгасы нарадзіліся ў вайне з верхавінкай аграномаў, агратэхнікаў, у вайне з «вучонымі» усіх відаў, бо гэтыя «вучоныя» прадстаўлялі сабой, па сутнасьці гаворачы, частку шкодніцкіх кадраў, якія прабавалі сарваць справу саўгасаў. У той-жа час рэвалюцыйнасьць барацьбы супроць земскай дробна-буржуазнай, проста шкодніцкай агранаміі Кандрацьевых Чаянавых, Даярэнка зусім не павінна перашкаджаць нам выкарыстоўваць усе дасягненьні агратэхнікі ў нашай гаспадарцы. Некаторыя нашы работнікі думаюць, што агратэхніка—гэта нешта накшталт буржуазных забабонаў. Інакш, як такімі адносінамі да агратэхнікі нельга вытлумачыць таго факту, што ў нас ёсьць нямала людзей, якія абавязкова хочуць пабудаваць зусім аднолькавыя ў агратэхнічных адносінах гаспадаркі на тэрыторыі ўсяго СССР, у той час, як розны клімат, розныя глебавыя ўмовы выклікаюць своеасаблівасьць у агратэхнічнай структуры гаспадаркі ад раёну да раёну і нават унутры раёну, ад саўгасу да саўгасу.

Зусім ясна, што нельга агульна алмаўляць чыстыя папары таксама як нельга агулам лічыць іх абавязковымі. Нельга ўсюды алмаўляць прапашны клін, таксама, як нельга лічыць яго правільным. У адным выпадку патрэбны чыстыя папары, у другім выпадку іх выгадней заняць прапашнымі культурамі, у трэцім выпадку—выгадней пайсьці на засеў траў на адным з палеткаў у збожжавай гаспадарцы. Раён на раён не падобен. Людзі, якія думаюць, што яны вялікія рэвалюцыянэры, калі ня лічацца з указаньнямі навукі, указаньнямі мясцовага сялянства, якое за цэлы рад год правілы вядзеньня гаспадаркі ведае

[illegible]

Для таго, каб справіцца з гэтай задачай, трэба аўладаць тэхнікай для выкарыстаньня трактараў і прычэпных машын, у асаблівасьці па лініі ўборкі, а таксама трэба аўладаць агратэхнікай. Лёзунг аўладаньня тэхнікай, які т. Сталін высунуў перад работнікамі прамысловасьці ў адносінах да буйной сельскай гаспадаркі, зьяўляецца яшчэ больш своечасовым, чым у адносінах да прамысловасьці.

Для нас барацьба за аўладаньне тэхнікай зьяўляецца яшчэ больш істотнай задачай, больш вострай, чым у прамысловасьці, бо кадры ў нас новыя, вялікая частка нашых трактарыстаў—наогул машыны ніколі ня бачыла. Мы садзім на трактар учарашняга батрака—селяніна. Конь быў самай вялікай і «хітрай» машынай, з якой яму прыходзілася мець справу да гэтага часу. Кадры дырэктароў сярэдняга тэхнічнага пэрсаналу нам прыходзіцца ствараць наспех, пячы, як бліны. Гэта прадстаўляе сабой дадатковую трудпасьць у параўнаньні з тым, што мы маем у галіне прамысловасьці.

Вось чаму яшчэ раз паўтараю лёзунг —аўладаньне тэхнікай зьяўляецца галоўным, рашаючым, у вялізарнай меры перакрываючым усё тое, што я гавару аб задачах лепшага выкарыстаньня машын у буйной сельскай гаспадарцы. Можна з упэўненасьцю сказаць, што такія кадры, як кадры «Зерноірэста», якія далі ўзоры сапраўды гэраічных адносін да працы ў мінулым годзе, змогуць ажыцьцявіць на справе гэты лёзунг.

Трэба проста сказаць, што ў галіне жывёлагадоўчай гаспадаркі памылак, недахопаў значна больш, чым у збожжавай галіне. Гэта вядома выклікаецца часткова тым, што, як я вам ужо дакладваў, тэрміны разгортваньня жывёлагадоўчых саўгасаў былі нязначныя. Апрача таго, трэба мець на ўвазе, што тут справа, бадай, больш складаная, чым у збожжавай галіне, таму што тут маеш справу не з машынай, а з жывой істотай. Машына, калі вы ёй не дасьце апалу, прастаіць два дні, а сьвіня, якую вы два тры дні не пакорміце, можа наконт гэтага мець сваю думку (сьмех) з асобнымі рэзультатамі для гаспадаркі. Трэба проста сказаць, што тут справа больш складаная, больш хітрая, чым у збожжавай гаспадарцы. Задачы, якія ставяцца перад жывёлагадоўчымі саўгасамі, асабліва вялікія і важныя. Мы маем у галіне жывёлагадоўлі такую галіну сельскае гаспадаркі, якая больш за ўсё адстала. Ці трэба прыводзіць прыклады. Даволі таго, што ў нас рагатай жывёлы значна больш, чым ў ПАЗШ, а выхад мяса ў нас у два разы менш, чым у ПАЗШ. Вось характарыстыка жывёлагадоўлі ў нашай краіне. Пры такім насельніцтве, як у нас, пры тых адыходах, якія ў нас ёсьць, колькасьць сьвіней у нас меншая, чым у Нямеччыне, значная меншая, чым у ПАЗШ, не гаворачы ўжо аб тым, што наша сьвіня ні ў якае параўнаньне з добрай нямецкай сьвінёй ісьці ня можа.

Нарэшце, яшчэ адна заўвага: у галіне жывёлагадоўлі яшчэ ў большай меры, чым у збожжавай гаспадарцы, мы прымушаны быць наватарамі, бо ўзораў буйной жывёлагадоўчай гаспадаркі, такой, якую мы разгортваем, у сьвеце яшчэ няма. Вось наша стандартная гаспадарка ў галіне жывёлагадоўлі: сярэдні разьмер гаспадаркі жывёлавода ад 5 да 30 тысяч шт. жывёлы, сярэдні разьмер саўгасу Маслатрэсту — ад 3-х да 10 тыс. шт., Сьвінаводу — ад 800 да 1.500 матак, г. зн. да 15 тыс., прыкладна, шт. сьвіней. Аўцавода — ад 50 тыс. да 150 тыс. шт. Гэта сярэдні разьмер адпае гаспадаркі.

Мы проста можам сказаць, што ўзораў такой буйной гаспадаркі ў сьвеце няма. Тут вучыцца нам трэба самім у сябе, выпраўляючы сваю справу, выпраўляючы свае памылкі. Нарэшце, трэба мець на ўвазе тое, што разгортваньне буйной жывёлагадоўчай дзяржаўнай гаспадаркі мае асабліва вялікае значэньне з пункту погляду шляхоў разьвіцьця жывёлагадоўлі ў нашай краіне. Справа калектывізацыі жывёлагадоўлі толькі робіць першыя крокі, таму тут яшчэ ў большай меры, чым гэта мае месца ў збожжавай галіне, сяляне прыглядаюцца да таго, што сабой будуць прадстаўляць нашы буйныя жывёлагадоўчыя саўгасы, на вопыце вывучаюць вынікі буйной жывёлагадоўчай гаспадаркі і, толькі пераканаўшыся ў тым, што гэта буйная жывёлагадоўчая гаспадарка сапраўды будзе выгаднейшай за дробную раздробленую гаспадарку, яны пяройдуць да неабходнага для ўзьняцьця жывёлагадоўлі ў вялікім маштабе абагульнення сваёй жывёлы.

Вузлавое пытаньне—кадры

Якія-ж галоўныя недахопы, якія тут выкрыты? Бадай самым галоўным, самым асноўным зьяўляецца недахоп, зьвязаны з пытаньнем аб кадрах. Сапраўдных жывёлагадоўчых кадраў у нас няма. Мы яшчэ не стварылі іх. Можна, вядома, залакоіцца тым, што ў нас на працягу апошняга паўгодзьдзя вялікая колькасьць людзей стала жывёлаводамі, так сказаць, на-хаду. Да прыкладу магу прывесьці такую лічбу, што праз спэцыяльныя курсы чабаноў, даяроў і сьвінароў падрыхтавана за апошнія два месяцы 25.000 чал. Немалая колькасьць. У сувязі з арганізацыяй жывёлагадоўчых саўгасаў мінулай восеньню мы прыём у жывёлагадоўчыя тэхнікумы павысілі з 2.000 чал. адразу да 18 з паловай тысяч чал.

Але гэта ўсё літаральна тоне ў моры таго, што нам патрэбна, тым больш, што нам прыходзіцца ў гэтых адносінах прабіваць некаторыя забабоны ў многіх раёнах. Нямала ёсьць раёнаў, дзе сьвінар—гэта, так сказаць, ня вельмі паважаны чалавек. Ёсьць нават такія раёны, у якіх на курсы дырэктароў Сьвінаводу нельга было знайсьці кандыдатаў, бо ніхто не хацеў пайсьці на такую быццам мала ганаровую ролю дырэктара сьвінаводчай гаспадаркі. А вось зараз мы сьвінару рэзка павышаем пэнсію за тое, што ён у нас накшталт майстра на заводзе, вузлавая асоба ў саўгасе. Прыдзецца, як відаць, і далей у гэтым кірунку пайсьці. Гавораць, што першыя вынікі ўжо ёсьць, некаторыя дэлегаты гэтага зьезду мне расказалі, што на вёсцы ўжо бываюць і такія выпадкі, калі сьвінарам адбою няма ад нявест (сьмех).

Мы пераможам і ў гэтай справе дасягнем пастаўленай лічбы, калі справа так пойдзе, калі мы створым сапраўдную пашану гэтаму новаму ўзрастаючаму кадру майстраў масьлянай справы, рагатай жывёлы, сьвінаводчай справы, аўцаводчай справы, птушынай справы; калі мы іх паставім ва ўмовы ва ўсякім выпадку ня горшыя, чым пастаўлен майстра на заводзе. Тут многа такога, чаму, вядома, занава прыходзіцца людзям вучыцца — адна справа сьвіню ў сябе, у гаспадарцы выкарміць, а другая справа, калі гэтых сьвіней зьбіраецца 15 тыс. шт. Тут школа іншая, гаспадарка іншая. Таму, паўтараю, пытаньне аб кадрах тут зьяўляецца самым галоўным, рашаючым, асноўным. Пакуль што кадры тут больш чым слабыя, прычым наўрад ці дапамагаюць справе. Тое, што ў некаторых раёнах некаторыя паны работнікі гатовы самаўпэўненасьцю замяніць веданьне справы. Ісаеў, прадстаўнік Казакскага ўраду на казакскім зьезьдзе расказваў аб тым, як нявопытныя людзі ў аўцаводчых саўгасах дапускаюць у адносінах да авечак памылкі такога роду, якіх-бы тутэйшы чалавек не дапусьціў-бы, ведаючы звычкі, натуру і ўсе іншыя ўласьцівасьці мясцовай авечкі. А ў нас значная частка гэтых жывёлагадоўчых саўгасаў Аўцаводу, «Скотовода» знаходзіцца ў Казакстане і Сярэдняй Азіі. Тут раскінута палова ўсёй тэрыторыі «Скотовода».

Было-б няправільна думаць, што можна з якой-небудзь іншай крыніцы, апрача мясцовага насельніцтва, апрача казакаў, стварыць асноўную частку патрэбных кадраў. Тое-ж самае адносіцца і да аўцаводчых саўгасаў у Сярэдня-Азіяцкіх рэспубліках, дзе, вядома, бяз узбекаў каракуляводчага саўгасу ніяк нельга стварыць. Толькі выхаваньне кадраў з гэтага асяродзіішча можна нам забясьпечыць настаноўку справы ў саўгасах. Вось як тут стаіць справа.

Аб стварэньні кармавой базы ў саўгасах

Другое пытаньне, да вырашэньня якога мы толькі прыступаем, пачынаючы з гэтага году — гэта стварэньне кармавой базы. Спачатку прывяду вам, таварышы, прыкладную колькасьць кармоў, якая патрэбна будзе саўгасам, калі вы зацьвердзіце прапанаваны намі плян разгортваньня саўгасаў. Грубых кармоў патрабуецца, прыкладна, 450 млн. пудоў у 1931 г. і 700 млн. пудоў у 1932 г., 1 мільярд пудоў у 1933 г. і 1 мільярд — у 1933 г. сена і часткова саломы. Сакавітых кармоў (бульба, буракі, турнэпс і сілас) патрабуецца, прыкладна, 200 млн. пудоў у 1931 г. для саўгасаў, калі яны будуць разгорнуты ў тых разьмерах, якія мы намячаем у тэзісах. У 1932 годзе патрабуецца іх каля 600 мільёнаў пудоў і ў 1933 г., прыкладна, 900 млн. пудоў бульбы, буракоў, турнэпсу, сіласу.

Гэта-ж усё трэба сабраць, падвезьці і падрыхтаваць. Кавыраючы пальцамі, гэтага ня зробіш, тут патрэбна машына. Мы выходзім з таго, што нашы саўгасы павінны самі сябе забясьпечваць, каб унікнуць перавозак, грубымі і сакавітымі кармамі і адну пятую частку канцэнтраванымі кармамі, а астатнія 4/5 канцэнтраваных кармоў саўгасы будуць атрымліваць з боку (у гэтыя кармы — канцэнтраваныя кармы, якія ідуць ад іншых сыстэм, павінны ўвайсьці вотрубы з млыноў, жмыхі, адыходы маслазаводаў, ячмень, авёс, кукуруза і інш.).

Вось разьмер кармавых задач. Збожжасаўгасы павінны будуць сабраць больш 40 млн. пудоў у 1933 годзе, жывёлагадоўчыя саўгасы павінны будуць у 1933 г. сабраць каля 1 мільярду грубых кармоў, каля 400 млн. пудоў сакавітых кармоў, каля 100 млн. пудоў канцэнтраваных кармоў, паўтараю, ня лічачы, прыкладна, 400 млн. пудоў канцэнтраваных кармоў, якія павінны быць атрыманы з боку. Вы бачыце, што адна з цяжэйшых задач — пытаньні мэханізацыі ў гэтай галіне, галіне падрыхтоўкі кармоў і вытворства — гэта такія пытаньні, без вырашэньня якіх мы жывёлагадоўчай гаспадаркі не пабудуем. З гэтым зьвязана і пытаньне аб беражлівых адносінах да кармоў. На жаль, ня гледзячы на тое, што ў гэтым годзе ў жывёлагадоўчых саўгасах асабліва цяжка з кармамі, паколькі, як правіла, саўгасы арганізаваліся ў сярэдзіне лета.

Можна было-б прывесьці дзесяткі прыкладаў злачынных адносін да кармоў. Вядома, такіх работнікаў, якія злачынна адносяцца да кармоў, якія не разумеюць, што да кармоў трэба адносіцца ня менш беражліва, чым да нафта-апалу, які выкарыстоўваецца на трактарах, мы павінны лічыць не прыяцелямі, а ворагамі саўгасаў. Трэба спадзявацца, што такіх работнікаў будзе нямнога, іх ня так многа і зараз, іх не павінна быць у гэтым годзе зусім, паколькі ствараюцца паступова патрэбныя новыя кадры.

Беларуская дэлегацыя слухае даклад тав. Молатава.

Аб паляпшэньні пароды жывёлы

Трэцяя задача, на якой я спыняцца ня буду, бо на ёй спыняцца падрабязна ў сваіх дакладах старшыні жывёлагадоўчых трэстаў — гэта паляпшэньне пароды жывёлы. Тут мы павінны дасягнуць вельмі многага і павінны дасягнуць, бо наша старая сялянская жывёла ў адносінах да ўдойнасьці, у адносінах хуткасьці нарастаньня вагі і інш. па многа горшая звычайнай замежнай. Фактам зьяўляецца тое, што амэрыканская мясная скаціна за паўтара-два гады дасягнула ў два разы большай вагі, чым наша скаціна ва ўзросьце ад 4 да 5 год. У гэтых адносінах перад намі стаіць задача мэтызацыі асноўнай часткі жывёлы, пастаўленай у дзяржаўным сэктары ўжо на працягу бліжэйшых год з тым, каб адначасова стварыць патрэбнае пародзістае стада, якое можна было-б выкарыстаць для паляпшэньня пароды калгаснага стада.

Аб вадзе

Нарэшце, чацьвертае пытаньне — гэта пытаньне аб вадзе. Можа быць, хто-небудзь з вас зьдзівіцца таму, што на зьезьдзе саветаў прыходзіцца гаварыць аб такой старой рэчы, як вада для саўгасаў. Здавалася-б — гэта найбольш лёгка вырашальная задача. Але тут прыходзіцца мець на ўвазе, што для абслугоўваньня мільёнаў, правільней сказаць, дзесяткаў мільёнаў скаціны, сканцэнтраванай у буйной гаспадарцы, не абыйсьціся з простай сялянскай студняй. Калі «жураўлем» працаваць, прыдзецца сабраць для догляду гэтай жывёлы зусім недапушчальную з народна-гаспадарчага пункту погляду колькасьць рабочых. Тут патрэбны студні, якія мэханічна падавалі-б колькасьць вады, патрэбную для сотнень шт. жывёлы. Ужо у гэтым годзе мы павінны пабудаваць у жывёлагадоўчых саўгасах каля 24 тысяч студняў. У будучым годзе для забесьпячэньня разгортваньня жывёлагадоўчых саўгасаў у вызначаным тэзісамі разьмеры прыдзецца пабудаваць у многа раз большую колькасьць студняў. Вось чаму пытаньне аб вывучэньні глебавых вод, тэрыторыі саўгасаў, пытаньне аб помпах, рухавіках, у прыватнасьці аб паветраных рухавіках — гэта такія пытаньні, якія прыдзецца нам вырашаць неадкладна, тым больш, што вельмі вялікая колькасьць жывёлагадоўчых, асабліва аўцаводчых саўгасаў, знаходзіцца ў самых сухіх часьцях нашай краіны, у тым ліку ў тых раёнах Казакстану, дзе ніякая іншая гаспадарка, апрача, як экстэнсыўная жывёлагадоўчая, немагчыма.

Падыход да сельска-гаспадарчага раёнаваньня

Ужо зараз на аснове першых крокаў у галіне разгортваньня жывёлагадоўчай гаспадаркі пачынае практычна нашчупвацца правільнае сельска-гаспадарчае раёнаваньне нашай краіны. Да гэтага часу спробы сельска-гаспадарчага раёнаваньня будаваліся пераважна на падставе разважаньняў, тэндэнцый разьвіцьця дробнай сялянскай гаспадаркі. Паколькі на аснове дробнай сялянскай гаспадаркі ніякае сапраўднае раёнаваньне было немагчыма, цана гэтых разважаньняў Чаліпцавых, Макаравых наконт раёнаваньня СССР на аснове дробнай гаспадаркі адсюль відавочна, толькі вопыт разгортваньня нашых саўгасаў дазваляе ўстанавіць больш-менш упэўнена некаторыя асноўныя рысы будучага сельска-гаспадарчага раёнаваньня. Галоўныя фабрыкі збожжа знаходзяцца на Паўночным Каўказе, стэпавай Украіне, Сібіры, Урале, Паўночным Казакстане, Заволжы і Далёка-Усходнім краі. Тут у наяўнасьці такая тэндэнцыя: як відаць, у далейшым рост збожжасаўгасаў у Казакстане, Заволжы затрымаецца пры адначасовым асабліва ўзмоцненым разьвіцьці збожжасаўгасаў Сібіры і Далёка-Усходнім краі. Мясная жывёла і авечкі знаходзяцца, галоўным чынам, у Казакстане (каля паловы цяперашняй плошчы саўгасаў «Скотовода»), у Сібіры (каля ¼ цяперашніх саўгасаў «Скотовода»), далей на Заволжы, Паўночным Каўказе, Сярэдняй Азіі (у Сярэдняй Азіі пераважна аўцаводства). Другі раён мясной жывёлагадоўлі — поймы рэк усіх раёнаў і спажываючая паласа, дзе будзе разьвівацца інтэнсыўная мясная жывёлагадоўля. Аўцаводчыя гаспадаркі знаходзяцца пераважна ў раёнах з колькасьцю асадкаў да 200 міліметраў на тэрыторыі сухіх стэпаў, а таксама ў прадгор'ях Каўказу, Уралу, паўднёвай частцы Казакстану, дзе аўцаводчыя гаспадаркі зьяўляюцца адзінымі, дазваляючымі прадукцыйна выкарыстоўваць пасьбішчы.

Галоўныя фабрыкі сьвіней знаходзяцца на Украіне, ЦЧВ, Беларусі, Сярэдняй Волзе, Паўночным Каўказе. У далейшым сетка сьвінагадоўчых гаспадарак будзе энэргічна разгортвацца ў спажываючай паласе, а таксама ў Сібіры, Ніжняй Волзе і на Урале.

Галоўныя фабрыкі цукру — на Украіне, ЦЧВ і ў далейшым у Сібіры.

Галоўныя фабрыкі лубяных культур бавоўны — у Сярэдняй Азіі, Закаўказьзі і, магчыма, у паўднёвай частцы Паўночнага Каўказу і на Украіне.

Галоўныя фабрыкі ільну — у спажываючай паласе, на Урале і Сібіры. Вось адкуль мы падыйшлі да практычных пытаньняў раёнаваньня гаспадаркі. Тут ствараецца вялізарны вопыт для калгасаў, бо дзяржава за свой кошт у дзяржаўных гаспадарках праробляе асноўны вопыт сельска-гаспадарчага раёнаваньня, калгасы ўжо зараз карыстаюцца гэтым вопытам, каб адпаведным чынам будаваць сваю гаспадарку. Мне застаецца зьвярнуць увагу зьезду на вялізарныя зямельныя рэсурсы, якія могуць быць выкарыстаны для жывёлагадоўлі, для масларобства ў прырэчных раёнах Усходу СССР, а таксама ў сярэдняй і паўночнай частцы спажываючай паласы. Асабліва трэба адзначыць дасканалыя заліўныя лугі па ніжнім цячэньні Іртыша, Обі, Янісея і лугавыя пасьбішчы ва Усходняй Сібіры, Срэценскі раён Усходня-Сібірскага краю і натуральныя заліўныя лугі ва Уладывастоцкім, Амурскім раёнах, выпасныя ўжыткоўнасьці ў Сярэдняй Азіі, добрыя заліўныя лугі на Паўночнай Дзьвіне, Сухоні, Мезені, Пячоры, Волхаве, Ільмені і Башкірыі. Гэтыя раёны выяўляюцца нашымі экспэдыцыямі і будуць вывучацца ў гэтым годзе. Іх не пад сілу было ўзьняць капіталістычнай дзяржаве, але мы павінны пайсьці ў гэтыя раёны ў асаблівасьці з малочнай гаспадаркай, бо тут мы не зможам разгарнуць адносна з меншымі стратамі ў кармавую базу.

(Працяг будзе)

Усе маскі сарваны

Аб інтэрвэнцыянісцкіх плянах беларускай контр-рэвалюцыі

Ня так даўно нам прыходзілася ўжо пісаць аб апошніх антысавецкіх выступленьнях беларускіх нацыянал-фашыстаў. Гэтыя гучныя выступленьні-«пратэсты» прысьвечваюцца нацыянал-фашыстамі той цьвёрдай і рашучай барацьбе, якую праводзяць працоўныя масы БССР пад кіраўніцтвам КП(б)Б супроць контр-рэвалюцыйнага нацыянал-дэмакратызму.

Як і трэба было чакаць, беларуская контр-рэвалюцыя на ЗБ не абмежавалася толькі адным пратэстам, яна не абмяжоўвалася толькі адным пасквілем па адрасе магутнага сацыялістычнага будаўніцтва, якое разгортваецца ў СССР. Як «из рога изобилия» пасыпаліся новыя дэклярацыі, новыя артыкулы, новыя вымыслы і легенды. Усё гэта нельга браць ізалявана ад той агульнай міжнароднай абстаноўкі, якая складаецца ў сучасны момант. Мы маем далейшае абвастрэньне **галоўнай супярэчнасьці** нашай эпохі, супярэчнасьці паміж краінай, у якой будуецца сацыялізм, і капіталістычным сьветам, які ахоплен глыбокім эканамічным крызісам. З гэтага росту супярэчнасьці паміж СССР і буржуазнымі дзяржавамі паўстае ўсё ўзрастаючая небясьпека антысавецкай вайны, у гэтым прычыны ліхаманкавых спроб сусьветнай контр-рэвалюцыі злучыць пад сьцягам антысавецкага паходу ўсе буржуазна-кулацкія сілы, як унутры Савецкага Саюзу, так і за яго межамі.

Нам неаднаразова прыходзілася ўказваць на тую асаблівую ролю, якую адыгрываюць тэрыторыі Зах. Беларусі і Зах. Украіны ў справе падрыхтоўкі ўзброенага паходу супроць СССР. Гэтыя тэрыторыі будуць зьяўляцца непасрэдным тэатрам ваенных дзеяньняў, непасрэдным пляцдармам, адкуль міжнародны імпэрыялізм спрабуе рушыць свае ўзброеныя сілы супроць нашай краіны. Зразумела, што гэта выключна важнае значэньне, якое надае польскі і ўвесь міжнародны імпэрыялізм тэрыторыям Зах. Беларусі і Украіны, акрэсьлівае і тую палітыку якую вядуць там польскія акупанцкія ўлады.

Палітыка гэта заключаецца ў тым, каб зьнішчыць у зародку ўсякую праяву рэвалюцыйнай барацьбы мас і адначасова з гэтым мабілізаваць усе контр-рэвалюцыйныя, нацыяналістычныя сілы для барацьбы супроць Савецкага Саюзу. Калі польскі фашызм «уціхамірваў» Зах. Украіну, ён адной рукой прабаваў зьнішчыць **агнём і мячом** нацыянальна-вызваленчы рух украінскіх працоўных мас, а другой рукой—умацоўваў свой саюз з украінскай буржуазіяй і кулацтвам ды іх нацыяналістычнымі ідэолёгамі на агульнай плятформе барацьбы супроць рэвалюцыйнага руху мас, супроць СССР.

Польскі фашызм ускладае на нацыяналістычную буржуазію і Зах. Украіны і Зах. Беларусі ролю галоўных застрэльшчыкаў, галоўных патхніцеляў антысавецкай хлусьні і падрыхтоўкі неабходнага грунту для нападу на БССР і УССР. Гэта роля з посьпехам выконваецца беларускай і украінскай буржуазіяй, таму, што яе клясавыя інтарэсы і мэты супадаюць з клясавымі інтарэсамі і мэтамі польскай буржуазіі, таму што яе клясавая нянавісьць і варожасьць да краіны сацыялізму і рэвалюцыйнай барацьбы працоўных ЗБ і ЗУ таксама моцна, як і нянавісьць польскае буржуазіі. Такім чынам, мы бачым і маем **адзіны фронт** беларускай і польскай буржуазіі, беларускага нацыянал-фашызму і польскага фашызму ў барацьбе супроць узрастаючых сіл рэвалюцыі ў самой Польшчы і Зах. Беларусі супроць савецкай краіны.

Толькі разглядаючы ўсе паводзіны беларускіх нацыянал-фашыстаў у цеснай сувязі з антысавецкімі плянамі польскага і міжнароднага імпэрыялізму, у цеснай сувязі з узрастаючай клясавай нянавісьцю самой беларускай буржуазіі і кулацтва да савецкай краіны, можна зразумець прычыны асабліва ўзмоцненай за апошні час антысавецкай актыўнасьці Луцкевічаў, Астроўскіх і інш. саюзьнікаў польскіх акупантаў.

Іх цкаваньне БССР—гэта непарыўная частка падрыхтоўкі інтэрвэнцыі супроць БССР і СССР. Іх наглыя выпады супроць КП(б)Б, супроць усяго нашага сацыялістычнага будаўніцтва, — гэта выкананьне часткі работ па падрыхтоўцы антысавецкай інтэрвэнцыі. Сьмешнымі выглядаюць гэтыя паны, калі сваю інтэрвэнцыянісцкую работу яны прабуюць прыкрыць адзеньнем «абаронцаў і будаўнікоў» беларускай культуры і да гэтага падобнымі маскамі ілжывых і хлусьлівых манэўраў.

Прадметам асаблівай нянавісьці і асаблівай злобы беларускіх нацыянал - фашыстаў зьяўляецца ленінская нацыянальная палітыка, якую ажыцьцяўляе наша партыя. Гэта і зразумела! Зразумела таму, што будаўніцтва Савецкай Беларусі ў адзінай сям'і вольных народаў СССР, магутны росквіт беларускай пралетарскай культуры пад кіраўніцтвам бальшавіцкай партыі, разгорнутае будаўніцтва сацыялістычнай прамысловасьці і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, на аснове якой ліквідуецца кляса кулацтва—выбіваюць з-пад ног беларускай контр-рэвалюцыі апошнюю апору ў яе барацьбе супроць сацыялізму. Яны, што становяцца ў позу манапольных прадстаўнікоў «усяго беларускага», яны, што імкнуцца паказаць сябе адзінымі прадстаўнікамі барацьбы за нацыянальнае адраджэньне беларускага народу, яны што ставяць сваёй мэтай упягнуць масы ў арбіту сваіх нацыяналістычных фашысцкіх уплываў,—ня могуць спакойна пераносіць пераможнага разьвіцьця БССР на сацыялістычных рэйках, ня могуць прымірыцца, калі гэтае пераможнае разьвіцьцё зьнішчае на сваім шляху клясава-варожыя яму сілы і элемэнты. Нічога няма асабліва новага і тым больш нечаканага ў гэтым пастаянным лямантце і піску нацыянал-фашыстаў, якія ўступаюцца за сваіх уласных агентаў, за сваіх уласных прыяцеляў, па якіх бязьлітасна б'е пралетарская дыктатура ў БССР. Удары па нацыянал-дэмакратызьме тут, гэта адначасова ўдары па беларускай контр-рэвалюцыі за межамі. Гэтую думку яшчэ і яшчэ раз пацьвярджаюць самі-ж луцкевіцкія палітыканы, якія так хутка адгукваюцца заўсёды, калі працоўныя БССР скідаюць са свайго шляху таго або іншага нацдэма.

Чарговы «пратэст» беларускіх нацыянал-фашыстаў зноў прысьвечан арыштаванай групе нацдэмаў і апублікован гэтымі днямі па старонках амаль усяго фашысцкага друку Польшчы. Але гэты «пратэст» яшчэ больш цікавы чым першы, аб якім нам ужо прыходзілася пісаць, бо ён з надзвычайнай адкрытасьцю выяўляе **інтэрвэнцыянісцкае аблічча беларускай буржуазіі і беларускага нацыянал-фашызму.** Да гэтага часу беларускія нацыянал-фашысты прабавалі ўзмоцнена маскаваць свае ваенныя пляны супроць БССР. Кожны дзень, вядучы цкаваньне савецкай улады, яны ўсё-ж не адважваліся **адкрыта заклікаць чужаземныя краіны да вайны супроць БССР.** Яны ведалі, што трудна з такімі заклікамі ісьці ў масы, што трудна з такімі заклікамі апуквадь масы. Але таксама, як працэс над меншавікамі ўскрыў усю ролю 2-га Інтэрнацыяналу ў падрыхтоўцы вайны супроць СССР, так і арышт групы нацдэмаў і іх уласныя прызнаньні ўскрылі ваенныя антысавецкія пляны беларускай контр-рэвалюцыі. І ў парксызьме клясавай нянавісьці да пралетарскай дыктатуры, беларускія нацыянал-фашысты самавыкрываюць сябе і ў сьлед за Лёсікамі, Некрашэвічамі, Ластоўскімі цынічна заяўляюць аб тым, **што інтэрвэнцыя зьяўляецца іх галоўнай стаўкай у барацьбе супроць БССР.**

У апублікаваным пратэсьце, аб якім ідзе гутарка, нацыянал-фашысты, успамінаючы сваю мінулую барацьбу супроць Савецкай Беларусі, заяўляюць:

«Правільна рабіў урад БНР на канфэрэнцыі ў Вэрсалі, калі ён звараччаўся да вялікіх дзяржаў з запатрабаваньнем, каб незалежнае дзяржаўнае існаваньне Беларусі было забясьпечана шляхам поўнага міжнароднага дагавору».

За гэтымі фразамі «аб вялікай палітыцы» ўраду БНР хаваюцца просьбы нацдэмаў, накіраваныя да імпэрыялістаў, узяць апеку над БНР і, такім чынам, дапамагчы беларускай контр-рэвалюцыі ў яе **ўзброенай барацьбе супроць савецкай улады.** Гэта было ў 1918 годзе! Невыпадкова нацыянал-фашысты сёньня ўспомнілі сваё бандыцкае мінулае. Бо зараз, таксама як гэта было ў 1918-1919-1920 г. г., нацыянал-фашысты звараччаюцца зноў да «вялікіх дзяржаў» з патрабаваньнем дапамагчы ў барацьбе супроць працоўных БССР.

«Самае элемэнтарнае пачуцьцё справядлівасьці патрабуе, — заяўляюць нацыянал-фашысты, — каб вырашэньне беларускай праблемы стала ў парадку дня на міжнароднай арэне, як пытаньне надзвычайна важнае і пільнае»...

Што азначае гэта заява ў пераводзе на штодзенную палітычную мову? Гэта азначае нічым няпрыкрытыя звароты беларускіх нацыянал-фашыстаў да імпэрыялістычных дзяржаў і перш за ўсё, зразумела, да фашысцкай Польшчы, **вырашыць «беларускае пытаньне» ўзброеным умяшацельствам, гэта значыць—арганізаваць ваенны паход супроць Савецкай Беларусі, супроць Савецкага Саюзу.** Што азначаюць гутаркі аб «міжнароднай арэне»? Гэта яўныя прапановы **паскорыць заканчваньне падрыхтовак да інтэрвэнцыі і да ўзброенага захопу БССР і УССР і ператварэньня іх у калёніі замежнага капіталу.**

Мы можам толькі падзякаваць аўтарам гэтай чарговай «дэклярацыі», або, як яны там называюць усе гэтыя свае гнусныя контр-рэвалюцыйныя «творы», за такую адкрытасьць. Яна дапаможа нам у канчатковым выкрыцьці сапраўднай сутнасьці беларускага буржуазнага нацыяналізму ў вачох шырокіх працоўных мас, у вачох беларускай працоўнай інтэлігенцыі. Гэта адкрытасьць зрывае маску пацыфісцкай ілжы і ўсёй сыстэмы хітрых манэўраў з твару беларускага нацыянал-фашызму і нацыянал-дэмакратызму, які зьяўляецца ні чым іншым, **як адным з атрадаў міжнародных інтэрвэнтаў.**

Такім чынам, гэты чарговы «пратэст» дае нам яшчэ адзін дакумант для доказу тэй ролі, якую адыгрывала заўсёды і адыгрывае цяпер беларуская контр-рэвалюцыя ў барацьбе супроць БССР. Беларускі атрад інтэрвэнтаў, разам з усёй контр-рэвалюцыяй, разам з 2-гім Інтэрнацыяналам, на грошы польскага і францускага генэральных штабаў падрыхтоўвае антысавецкую інтэрвэнцыю. І адной з праяў гэтай яго ваеннай работы зьяўляецца кампанія антысавецкай хлусьні і адкрытых заклікаў да вайны супроць БССР.

Няма нічога дзіўнага, што ў гэтай кампаніі цкаваньня, якая, як мы бачым, **служыць інтэрвэнцыянісцкім мэтам міжнароднага і польскага імпэрыялізму,** побач з усхваленьнем Лёсікаў, Некрашэвічаў і Ластоўскіх — гэтых простых агентаў беларускага і польскага фашызму, нацыяналісты з-за кардону падымаюць на сваіх руках, як сваіх «гэрояў» і такіх тыпаў, як здраднік партыі—Ігнатоўскі. У даным выпадку беларускія нацыянал-фашысты ўзмоцнена разьдзімаюць факт самагубства Ігнатоўскага, зразумела, выкарыстоўваючы яго для сваіх контр-рэвалюцыйных і антысавецкіх мэт. Для іх гэты факт — пажаданая аказія для ўзмацненьня антысавецкай хлусьні і падрыхтоўкі інтэрвэнцыі супроць БССР, адзін з спосабаў барацьбы супроць рэвалюцыйнага змаганьня працоўных. Гэты апошні акт здрадніка партыі зьяўляецца актам тыповага дробнага буржуа, расьцісьнутага рэвалюцыяй палітычнага банкрута, які граў у нашай партыі ролю агента контр-рэвалюцыі нацыянал-дэмакратаў, ролю праваката.

Нельга ня прывесьці тут адной вельмі цікавай цытаты апошняга нумару фашысцкай польскай часопісі «Справы народовосьцёве», якая прысьвячае цэлы артыкул пытаньням барацьбы КП(б)Б супроць беларускага нацыянал-дэмакратызму. Гэты часопісь, гаворачы аб Ігнатоўскім, проста заяўляе: «Па сутнасьці справы, аднак, камуністам, у поўным значэньні гэтага слова, Ігнатоўскі ніколі ня быў»... Мы бачым, што клясавы вораг адкрыта заяўляе, **у выглядзе камплімэнту па адрасе Ігнатоўскага,** што ён —Ігнатоўскі, уласна кажучы, ніколі і ня быў камуністам. Вораг разумее, што **яго агент,** якім **быў** Ігнатоўскі, выконваў толькі **яго** сацыяльны заказ, **яго** сацыяльнае заданьне і быў унутры партыі пэўны час — яе спадарожнікам, а потым — **простым здраднікам** справы рэвалюцыі.

Падкрэсьліваючы самае важнае, што ёсьць у гэтых апошніх выступленьнях нацыянал-фашыстаў, а іменна — **іх адкрытыя заклікі да інтэрвэнцыі,** няма ніякай патрэбы спыняцца на ўсёй іншай «бэлетрыстыцы», якая суправаджае гэта — самае галоўнае і самае асноўнае. Няма ніякай патрэбы спыняцца на звычайных гістарычных сказках на тэмы аб быццам-бы «гібнучай» беларускай культуры ў БССР толькі таму, што некалькі нацдэмаў выгнаны з Беларускай акадэміі навук або з Наркамасьветы.

Няма патрэбы гаварыць аб гэтым таму, што, уласна кажучы, нацыянал-фашысты самі выкрываюць сябе. Галоўнае ў іх—гэта інтэрвэнцыя, а разважаньні аб «культуры» патрэбны для таго, каб [illegible] самабытнымі васількамі, [illegible] тужачкамі ды іншымі рэчамі. Але на гэты раз гэтыя ўпрыгожаньні зроблены так аляпавата і груба, грым наложан так няўмела, што ўвесь агідны твар шкодніцтва, бандытызму і вайны выпірае з кожнага радка чарговых «твораў» паноў Луцкевічаў. Іх «культурная» дэклямацыя гэта толькі акампанімэнт **да асноўнага — падрыхтоўкі вайны і спроб затапіць у крыві рэвалюцыю.**

Але ўсё-ж ня шкодзіць напомніць аб той яскравай дэманстрацыі вялізарных дасягненьняў у галіне нацыянальна-культурнага будаўніцтва, якая адбылася нядаўна на X зьезьдзе саветаў БССР. Варта толькі азнаёміцца з дакладам на X зьезьдзе саветаў НКАсьветы тав. **Платуна,** варта ўдумацца і ўслухацца ў лічбы НКАсьветаўскага бюджэту, лічбы растучых школ, вышэйшых навучальных устаноў, навукова-дасьледчых інстытутаў і лічбы колькасьці газэт, часопісяў і кніг, што выходзяць на беларускай мове, каб перад кожным з нас паўстаў **сапраўды грандыёзны малюнак магутнага культурнага росту Савецкай Беларусі.** І гэты рост ідзе ня толькі **без нацыянал-дэмакратаў, але ў самай рашучай барацьбе супроць іх, як тэй сілы, якая перашкаджала разьвіцьцю беларускай пралетарскай культуры, якія разам з вялікадзяржаўнай рускай контр-рэвалюцыяй імкнуліся сарваць гэты рост і зьнішчыць усе заваёвы ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва.**

А разам з гэтым варта ўспомніць і аб тым, што на Заходняй Беларусі ёсьць толькі 5-6 школ, дзе ўжываецца беларуская мова, аб тым, што там разганяецца Т. Б. Ш., аб тым, што там няма ніводнай левай газэты на беларускай мове, аб тым, што там **нацыянал-фашысты разам з дэфэнзывай** грамяць беларускія гімназіі, грамяць нацыянальна-вызваленчы рух, каб Луцкевіцкія «пратэсты» і крыкі аб «беларускай культуры» ўявіц ва ўсёй іх непрыкрытай контр-рэвалюцыйнай сутнасьці.

Чарговы дакумант антысавецкай хлусьні, які выкрывае інтэрвэнцыянісцкія пляны беларускай контр-рэвалюцыі, ёсьць сэнс далучыць да справы беларускіх нацыянал-дэмакратаў, як яшчэ адзін лішні доказ таго, што яны і іх закардонныя хаўрусьнікі актыўна рыхтавалі і **рыхтуюць** новую вайну супроць СССР, марылі і **мараць** зьнішчыць рабоча - сялянскую ўладу і ўстанавіць дыктатуру тэрору, дэфэнзывы, шыбеніц, голаду і эксплёатацыі. Але гэтыя пляны нацдэмаў разьбіты ў БССР—мільёнамі працоўных. Таксама будуць разьбіты і пляны нац-фашыстаў, польскіх і міжнародных імпэрыялістаў магутным патокам рэвалюцыйнай барацьбы працоўных Заходу і баявой гатоўнасьці мільёнаў працоўных савецкай краіны.

А. АЛЬШЭЎСКІ.

Сеньня, 15-га сакавіка 1931 г. склікаецца

ПЛЕНУМ МЕН. ГАР. КК

з наступным парадкам дня:

1. Вынікі III-га пленуму ЦКК КП(б)Б і практычныя задачы гар. КК;
2. Аб рабочым шэфстве над дзяржапаратам;
3. Вынікі праверкі росту партыі, афармленьне і барацьба з нездаровымі зьявішчамі;
4. Выкананьне пляну работ гар. КК за першы квартал.

На пленум павінны зьявіцца ўсе члены гарадзкой кантрольнай камісіі КП(б)Б. Таксама запрашаюцца ўсе партзасядацелі, сакратары парткалектываў, ячэек КП(б)Б, старшыні ФЗМК, кіраўнікі шэфбрыгад над дзяржапаратам і над сэктарамі МЦРК.

Пленум пачнецца роўна ў 6 гадз. веч. ў памяшканьні залі пасяджэньняў гаркому КП(б)Б (Энгельса № 28).

Просьба да ўсіх зьявіцца своечасова без спазьненьня.

Старшыня Мен. гар.КК КП(б)Б КЕНІГ.

КУЛЬТПРОП ЦК КП(б)Б паведамляе, што ёсьць вакантныя месцы ў Інстытут асьпірантаў пры Камвузе імя Сьвярдлова—Масква.

Таварышы, жадаючыя паступіць у такавы, павінны накіраваць дакументы ў культпроп **не пазьней 20 сакавіка.**

Навучаньне ў інстытуце разьлічана на тры гады. Па сканчэньні інстытуту атрымлівае права самастойнага выкладаньня.

Асьпіранты забясьпечваюцца жылплошчай і стыпэндыяй у разьмеры 200 р.

У інстытут асьпірантаў прымаюцца члены КП(б)Б, маючыя ня менш 10 год партстажу, ня менш 3-х год вытворчага стажу і прапрацаваўшыя на практычнай рабоце (выкладчыка, прапагандыста і партработа) ня менш 5 год.

Прыём адбываецца па катэдрах: гісторыі УсеКП(б), палітэканоміі, эканомпалітыцы, ленінізьме, гісторыі Захаду, гісторыі народаў СССР, дыялектычнага матарыялізму і мэтадалёгіі прыродазнаўства.

УВАГА: паступаючыя па катэдры прыродазнаўства могуць быць прыняты з пяцігадовым партстажам.

КУЛЬТПРОП ЦК КП(б)Б.

18 сакавіка, у 7 гадз. веч., у памяшк. ДОМУ КУЛЬТУРЫ

АДБУДЗЕЦЦА

УРАЧЫСТЫ ПЛЕНУМ ГАРКОМУ МОПР'у,

прысьвечаны 60-й гадавіне Парыскай Камуны і дню МОПР'у,

з удзелам парт., праф. камсамольск. і грамадзк. арганізацый.

Пасьля ўрачыстай часткі будзе вялікі канцэрт.

Білеты выдаюцца ў гаркоме МОПР'у штодзенна.

КРУТА ПАДНЯЦЬ ТЭМП ПАДРЫХТОЎКІ

Зруйнаваць сабатаж апартуністаў, якія кулаку на выгаду тармозяць падрыхтоўку да веснавой сяўбы і арганізацыю новага калгаснага прыліву

ТЭЗІСЫ тав. ЯКАЎЛЕВА ВЫКЛІКАЮЦЬ НОВЫ ПРЫЛІЎ БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ ГАСПАДАРАК У КАЛГАСЫ

ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЯ ТЭЗІСАЎ тав. ЯКАЎЛЕВА ВЫКЛІКАЕ НОВЫ УЗДЫМ КАЛГАСНАГА ПРЫБОЮ

ЛОЕЎ. (Наш кар.).
ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЯ ТЭЗІСАЎ ТАВ. ЯКАЎЛЕВА ВЫКЛІКАЛА НОВУЮ ХВАЛЮ КАЛГАСНАГА ПРЫЛІВУ. НА ДАЛЕКА НЯПОЎНЫХ ВЕСТКАХ, ТОЛЬКІ ЗА АДНУ ДЭКАДУ СТАЛІНСКАГА КАЛГАСНАГА ПРЫЗЫВУ, У КАЛГАСЫ РАЁНУ ЎСТУПІЛА ЗВЫШ 170 БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ ГАСПАДАРАК. АРГАНІЗАВАНА 6 НОВЫХ КАЛГАСАЎ. ПРАПРАЦОЎКА ТЭЗІСАЎ Т. ЯКАЎЛЕВА ЎВЯЗВАЕЦЦА З ПРАКТЫЧНЫМ АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНЕМ АДОЗВЫ СНК І ЦК АБ КАНТРАКТАЦЫІ ЯРАВЫХ ПАСЕВАЎ.

ЗВОДКА НКЗ БССР

ПАДРЫХТОЎКА ДА СЯЎБЫ НЕ РАЗГОРНУТА

Як паказвае апошняя зводка НКЗ БССР, на 10 сакавіка налічваецца 5.121 калгас, якія яднаюць 145.328 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Процант калектывізацыі складае 18,8. За апошнюю дэкаду арганізавана 168 новых калгасаў, у якія ўступіла 5.319 гаспадарак. За час з 1-га па 10 сакавіка нарастаньне тэмпаў калектывізацыі такім чынам вызначаецца ў 0,7 проц. Гэта зусім [illegible]старчынна. Такія тэмпы калектывізацыі не забясьпечваюць выкананьня баявой задачы дабіцца 30 проц. калектывізаваных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак да другой калгаснай сяўбы.

Слабае нарастаньне тэмпаў калектывізацыі тлумачыцца тым, што ў цэлым радзе раёнаў пануе праваапартуністычная стаўка на самацёк і зусім не разгорнута сыстэматычная работа па арганізацыі новага калгаснага прыліву. Праўда, паасобныя раёны дабіліся бясспрэчных посьпехаў у далейшым разгортваньні калгаснага руху. Так, паводле зводкі НКЗ, Лепельскі раён на 10 сакавіка калектывізаваны ў разьмеры 45,1 проц.; Жыткавіцкі раён калектывізаваны на 36,5 проц.; у Клімавіцкім раёне калектывізавана 43,6 проц. усіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак і г. д.

Адпак, цэлы рад іншых раёнаў недапушчальна бязьдзейнічае ў разгортваньні калгаснага будаўніцтва. Так, Гарадоцкі раён на 10 сакавіка калектывізаваны ўсяго толькі на 7 проц. У Бешанковіцкім раёне калектывізавана менш 10 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, у Сіроцінскім і Чавускім—таксама і г. д. Такія ганебныя вынікі зьяўляюцца рэзультатам праваапартуністычных самацёчных настрояў і адсутнасьці патрэбнай масавай работы па арганізацыі новага прыліву.

Зводка сыгналізуе, што падрыхтоўка да сяўбы ў цэлым разгорнута зусім нездавальняюча. У большасьці раёнаў і да сёньняшняга дня пляны далёка няпоўнасьцю даведзены да калгасаў і да паасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. На 10 сакавіка пасеўныя пляны даведзены да калгасаў толькі ў разьмеры 63,3 проц., да засыпкі насенных фондаў бядняцка-серадняцкіх гаспадарак — на 43,1 проц. Як правіла, насеўныя пляны да нова-арганізаваных калгасаў амаль па ўсіх раёнах не даведзены.

Да гэтага часу ўсё яшчэ ня скончана разьмеркаваньне ўраджаю па калгасах. На 10 сакавіка з 3.021 калгасу, якія існавалі на 15 мая 1930 году, ураджай разьмеркаван толькі ў 2.522 калгасах—84,5 проц.

Ссыпка насенных фондаў праходзіць надзвычай слаба. Плян ссыпкі па калгасах выканан толькі на 42 проц. Ссыпка насенных фондаў па лініі КСУ фактычна амаль зусім не разгорнута. Плян ссыпкі выканан усяго на 23,5 проц. Сурaскі, Чэрыкаўскі, Шклоўскі і Сіроцінскі КСУ ня ссыпалі ні аднаго кілё насеньня.

Злачынна марудна разгортваецца ссыпка страхавых фондаў. Калгасамі плян ссыпкі страхавых фондаў выкананы толькі на 23,2 проц., індывідуальным сэктарам—23,2 проц.

Стварэньне браніяваных фуражных фондаў стаіць пад пагрозай. Па лініі браніяваных фондаў грубых кармоў плян выканан усяго на 14,1 проц., па лініі канцэнтраваных—на 26,2 проц.

Плян абмену гатунковага насеньня выканан на 7,2 проц. Збор попелу не арганізован. На 10 сакавіка заданьне па зборы попелу выканана ў разьмеры... 13,9 проц.

Як паказвае зводка, рамонт с.-г. інвэнтару і машын разгорнут нездавальняюча. Патрабуюць рамонту 803 трактары, адрамантавана-ж толькі 494—61,5 проц. Загатоўка насеньня траў і тэхнічных культур у большасьці раёнаў праходзіць зусім невыстарчальна. Паводле зводкі, плян загатовак насеньня ільну выканан на 64,2 проц., канапель—на 43,4 проц., канюшыны—5,3 проц., цімафееўкі—10 проц., вікі—14,8 проц., сэрадэлі—3,4 проц. іл убіну—2,9 проц.

Тэмпы падрыхтоўкі павінны быць неадкладна крута ўзьняты ўверх. Трэба рашуча пакончыць з праваапартуністычным самацёкам і па-бальшавіцку падрыхтавацца да другой калгаснай сяўбы.

КСУ ня рыхтуюцца да сяўбы

ЦК КСУ БССР павінен пакончыць з апартуністычнай бязьдзейнасьцю

Падрыхтоўка да веснавой пасеўнай кампаніі па лініі КСУ праходзіць зусім слаба. Удзел КСУ у выкананьні асноўных заданьняў па падрыхтоўцы да сяўбы яўна нездавальняючы. КСУ недапушчальна дрэнна разгортвае работу па мабілізацыі пасеўнага матар'ялу, ачыстцы насеньня, рамонце с.-г. інвэнтару і машын і г. д.

Плян загатовак насеньня ня выконваецца. Насенныя ссуды да гэтага часу спагнаны КСУ толькі ў разьмеры 40 проц. Па некаторых раёнах спагнаньне ссуд праходзіць яшчэ горш. Так, напрыклад, у Асьвейскім і Сіроцінскім раёнах ссуды спагнаны толькі па 9 проц. Плян загатовак насеньня па лініі КСУ выкананы ня больш, чым на 30 проц.

Ачыстка насеньня машынамі КСУ амаль зусім не разгорнута. У цэлым радзе раёнаў (Церахаўскім і інш), збожжачышчальныя машыны КСУ стаяць без усякай нагрузкі.

Рамонтныя майстэрні КСУ у цэлым радзе раёнаў яшчэ не прыступілі да работы. Белсельснаб зрывае абсталяваньне новых кузьняў, пабудаваных на сродкі КСУ. У выніку звыш 10 новых кузьняў ня могуць прыступіць да рамонту.

Барацьба за калгасны прыліў і кантрактацыя зусім выпалі з-пад увагі КСУ. Фактычна ні адзін КСУ яшчэ не разгарнуў ніякай практычнай работы па рэалізацыі адозвы СНК і ЦК аб кантрактацыі яравых.

Круты і прытым неадкладны пералом у падрыхтоўцы КСУ да веснавой пасеўнай кампаніі павінен быць неадкладна дасягнуты. ЦК КСУ БССР павінен пакончыць з гэтай праваапартуністычнай бязьдзейнасьцю і забясьпечыць поўнае ажыцьцяўленьне ўсіх задач, якія стаяць перад КСУ ў другую бальшавіцкую сяўбу.

6 калгасаў за апошнія 2 дэкады

БРАГІНА. (Наш кар.).
Раённы зьезд калгасьнікаў пастанавіў уключыцца ў паход за сталінскі прызыў.

Зьездам выпучаны брыгады па праверцы падрыхтоўкі да сяўбы і ліквідацыі прарываў у выкананьні асноўных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да веснавой пасеўнай кампаніі.

За апошнія ДЗЬВЕ ДЭКАДЫ лютага па Брагінскім раёне АРГАНІЗАВАНА 6 НОВЫХ КАЛГАСАЎ З 210 ГАСПАДАРАК. Ёсьць прыліў і ў старыя калгасы. Раён калектывізаваны на 32,42%.

У падарунак зьезду калгас «Чырвоны расьсьвет» здаў звыш пляну 3 тоны збожжа, а калгас імя Сталіна — 1 тону ільнавалакна.

Сельска-гаспадарчы інвэнтар у баявую гатоўнасьць

„КАМУНА“ АРГАНІЗУЕ НОВЫ ПРЫЛІЎ

ПРАКТЫКУ КЛІМАВІЦКАЙ „КАМУНЫ“ ПЕРАНЕСЬЦІ ВА УСЕ РАЁННЫЯ ГАЗЭТЫ

КЛІМАВІЧЫ. (Наш кар.).
ПА ІНІЦЫЯТЫВЕ РАЁННАЙ ГАЗЭТЫ «КАМУНА» Ў СЕЛЬСАВЕТЫ І ВЁСКІ ВЫЕХАЛІ БРЫГАДЫ КАЛГАСЬНІКАЎ ДЛЯ АРГАНІЗАЦЫІ НОВАГА КАЛГАСНАГА ПРЫЛІВУ. НА МЯСЦОХ БРЫГАДЫ РАЗГАРНУЛІ ВЯЛІКУЮ РАСТЛУМАЧАЛЬНУЮ РАБОТУ СЯРОД АДНААСОБНЫХ БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ МАС. СІЛАМІ БРЫГАДЗІРАЎ У ГРАЗЕВІЦКІМ СЕЛЬСАВЕЦЕ АРГАНІЗАВАНЫ **ДВА НОВЫЯ КАЛГАСЫ** ІМЯ ЛІТВІНАВА І «БАРАЦЬБІТ ЗА САЦЫЯЛІЗМ». У СКЛІМЕНСКІМ СЕЛЬСАВЕЦЕ БРЫГАДА ГАЗЭТЫ «КАМУНА» ПРАВЯЛА Ў РАДЗЕ ПУНКТАЎ АГУЛЬНЫЯ СХОДЫ БЕДНЯКОЎ І СЕРАДНЯКОЎ АДНААСОБНІКАЎ, ДЗЕ ПАСТАВІЛА ПЫТАНЬНЕ АБ СТАЛІНСКІМ ПРЫЗЫВЕ Ў КАЛГАСЫ. ПАСЬЛЯ ПРАВЕДЗЕНАЙ МАСАВАЙ РАБОТЫ, АСАБЛІВА ПАСЬЛЯ ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ ТЭЗІСАЎ Т. ЯКАЎЛЕВА, У ВЁСЦЫ СКЛІМЕНА АРГАНІЗАВАЎСЯ **НОВЫ КАЛГАС** ІМЯ ВАРАШЫЛАВА, У ЯКІ ЎСТУПІЛА 45 АДНААСОБНЫХ БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ ГАСПАДАРАК. У ВЁСЦЫ ЛЫТКАЎКА АРГАНІЗОВАН **НОВЫ КАЛГАС** ІМЯ МОЛАТАВА, У ЯКІ ЎСТУПІЛА 20 ГАСПАДАРАК. У ТЭЙ-ЖА ВЁСЦЫ СКЛІМЕНА БРЫГАДЗІРЫ СТВАРЫЛІ ВЯРБОВАЧНУЮ БРЫГАДУ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПРЫЛІВУ Ў НОВА-АРГАНІЗАВАНЫ КАЛГАС.

ДРУГОЙ БРЫГАДАЙ ГАЗЭТЫ «КАМУНА» Ў СКЛАДЗЕ КАЛГАСЬНІКАЎ С.-Г. АРЦЕЛІ «БАЛЬШАВІК» І РАБОТНІКАЎ МТС АРГАНІЗАВАН **НОВЫ КАЛГАС** У ВЁСЦЫ РЫСНА.

ІДЗЕ НОВЫ ПРЫЛІЎ У КАЛГАСЫ **ПУЦІМЕЛЬСКАГА** СЕЛЬСАВЕТУ. ГЭТЫ СЕЛЬСАВЕТ НА СЁНЬНЯШНІ ДЗЕНЬ УЖО КАЛЕКТЫВІЗАВАН НА 92 ПРОЦ.

Смалявіцкая МТС, прымай выклік!

Заслаўская машына-трактарная станцыя аб'явіла сябе ўдарнай па правядзеньні веснавой сяўбы

ЗАСЛАЎЕ. (Наш кар.).
Заслаўская МТС абвясціла сябе ўдарнай па правядзеньні веснавой пасеўнай кампаніі і выклікала на сацыялістычнае спаборніцтва смалявіцкую машына-трактарную станцыю.

У дагаворы, прынятым МТС, спэцыялісты, аграномы, мэханікі, рулявыя, брыгадзіры і адміністрацыйны пэрсанал станцыі ўзялі на сябе абавязак:

«1. Падняць прадукцыйнасьць працы, давёўшы нагрузку трактараў да 20 гадзін у суткі.

2. Пашырыць пасеўную плошчу на 17%, выкарыстаўшы ўсе мясцовыя магчымасьці. Падняць ураджай на 30%.

3. Скончыць рамонт трактараў і прычэпнага с.-г. інвэнтару, а таксама зборку новых машын да 20-га сакавіка, пасьля чаго прыступіць да рамонту ўборачных с.-г. машын».

У дагаворы адно з цэнтральных месц займае складаньне выразнай вытворчай праграмы машына-трактарнай станцыі і рабочых плянаў веснавой сяўбы і арганізацыі працы ў калгасах. МТС абавязалася давесьці сваю вытворчую праграму і рабочыя пляны да кожнага калгасу і калгасьніка, шырока прапрацаваўшы гэта пытаньне на вытворчых нарадах с.-г. арцеляй.

25-га сакавіка МТС арганізуе пробны выезд у поле з усім трактарным паркам і прычэпным інвэнтаром.

Акрамя таго, МТС прыняла на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў па барацьбе з прастоямі машын, узмацненьні працоўнай дысцыпліны, максымальнай эканоміі гаручага і змазачнага матар'ялаў, рэалізацыі акцый Трактарцэнтру і г. д.

Склады запоўнены,

А РЭАЛІЗАЦЫЯ МАШЫН ПРАХОДЗІЦЬ ЗЛАЧЫННА МАРУДНА

Завоз у БССР асноўных сельска-гаспадарчых машын да веснавой пасеўнай кампаніі праходзіць больш-менш здавальняюча. Плян завозу культурных плугоў выканан на 85 проц., барон — 81 проц., культыватараў — 130 проц., палольнікаў — 120 проц., акучнікаў — 165 проц., сявярак — 99 проц., сартавальных машын — амаль 100 проц.

Значна горш з завозам трактараў для саўгасаў рэспубліканскага значэньня. З вызначаных да веснавой сяўбы 120 трактараў пакуль што не атрыман ні адзін. Гэта-ж самае з бульбасадзілкамі і тукавымі сявяркамі. Выраб апошніх не паладжан і амаль няма пэрспэктыў на іх атрыманьне.

Завезеныя ў БССР сячкарні з заводу імя Шэўчэнка аказаліся вельмі дрэннай якасьці. Ёсьць рад фактаў паломак машын. Многія з іх з-за недахвату запасных частак нельга адрамантаваць і пусьціць у работу.

Пад пагрозай забесьпячэньне сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі балотным інвэнтаром. **Прадпрыемствы Белмэталяаб'яднаньня ня выканалі дырэктывы ўраду аб арганізацыі да веснавой сяўбы вырабу балотных плугоў і каткоў.**

Нездавальняюча праходзіць завоз запасных частак да трактараў і с.-г. машын. Плян завозу запасных частак да трактараў «Красный путиловец» выканан на 61 проц., да трактараў «Інтэрнацыянал» — 9 проц., па трактарах іншых сыстэм завезена запасных частак толькі 2 проц. пляну. Асартымэнт завезеных запасных частак да трактараў «Красный путиловец» **ня зусім здавальняючы.** Так амаль не атрыманы такія важныя запасныя часткі, як блёкі, шасьцярні, магнэты і г. д.

Па запасных частках да глебаапрацоўчых машын мэханічнай цягі плян выканан на 25 проц., коннай цягі і пасеўных машын—35 проц.

З прадпрыемстваў Белмэталяаб'яднаньня толькі гомельскі завод «Рухавік рэвалюцыі» выконвае вызначаны плян. Зусім зрывае свае абавязацельствы па запасных частках віцебскі завод «Чырвоны мэталіст», які сарваў вытворчае заданьне ўдарнага кварталу, а таксама першага кварталу 1931 г. Па лемяшох заданьне выканана на 12,7 проц., адвалах — 22 проц. Дагэтуль ня скончаны перагаворы з Гомсельмашам аб арганізацыі вырабу запасных частак для сілასарэзак.

Прасоўваньне машын у калгасы і саўгасы **праходзіць вельмі марудна.** Склады кааперацыйных арганізацый завалены **гэтымі машынамі.** На складах у 35 раёнах накапілася конных плугоў 4.006, барон — 4.857, культыватараў — 1.195, сявярак конных — 715, сартовак — 457. Па Круглянскім раёне за два месяцы рэалізавана... 8 плугоў, адна барана, 5 акучнікаў. Такі-ж малюнак па Гомельскім і Аршанскім раёнах.

Яшчэ горш з рэалізацыяй збожжаачышчальных машын. На складах Клімавіцкага раёну ляжаць бяз руху 39 трыумфаў і трыераў, Горацкага — 24, Аршанскага — 30, Гомельскага раёну —23. Гэта ў той час, калі ў радзе раёнаў адчуваецца вялікі недахват у збожжаачышчальных машынах.

З прасоўваньнем запасных частак такое-ж становішча. На Менскай базе Белсельснабу ёсьць залежы запасных частак на 254.000 руб., у Аршанскім-жа раёне іх зусім няма.

Асноўная прычына такіх агідных тэмпаў у прасоўваньні машын у калгасы і саўгасы да веснавой сяўбы — адсутнасьць увязкі ў рабоце паміж райкаапсаюзамі і райкалгассаюзамі.

Райкаапсаюзы ў справе рэалізацыі с.-г. машын спадзяюцца на самацёк і чакаюць, пакуль калгасьнікі самі прыедуць за машынамі. Ня прымаюцца меры да мабілізацыі сродкаў у калгасах. Пляны забесьпячэньня машынамі не прапрацоўваліся ў калгасах, а складаліся некаторымі райкалгассаюзамі, як Круглянскі, выходзячы з наяўнай у калгасах плошчы. У выніку для многіх калгасаў вызначаны такія с.-г. машыны, якія ім непатрэбны.

Белсельснаб накіраваў у раёны 18 работнікаў для фарсаваньня прасоўваньня машын у калгасы.

Трэба самым рашучым чынам ударыць па апартуністычных элемэнтах, галавацяпах, якія зрываюць забесьпячэньне сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі с.-г. машынамі да веснавой сяўбы.

Мясцовыя арганізацыі павінны аддаць больш увагі правядзенью такога асноўнага мерапрыемства ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, як забесьпячэньне с.-г. машынамі.

М. К.

УВАРАВІЦКІ РАЙКАЛГАССАЮЗ ТАРМОЗІЦЬ НОВЫ ПРЫЛІЎ

НОВААРГАНІЗАВАНЫЯ КАЛГАСЫ ПАКІНУТЫ БЕЗ КІРАЎНІЦТВА

УВАРАВІЧЫ. (Наш кар.).
За апошнія дні ва Ўвэравіцкім раёне пачаўся новы прыліў у калгасы. У адказ на контр-рэвалюцыйную дзейнасьць меншавікоў-шкоднікаў у радзе сельсаветаў арганізаваны новыя с.-г. арцелі. Так, у вёсцы Бацуні арганізаваўся новы калгас «Чырвоны шлях», у які ўступіла 110 аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. 34 бядняцка-серадняцкія гаспадаркі вёскі Міхалеўка зруйнавалі межы сваіх індывідуальных палосак і аб'ядналіся ў калектыў. Новаму калгасу надана імя тав. Сталіна. У пасёлку Завідоўка таксама арганізаваўся новы калгас у які ўжо ўступіла 24 гаспадаркі. У вёсцы Глазаўка арганізаваны калгас «Новае жыцьцё» з 17 аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Разам з гэтым за апошнія дні сталі паступаць заявы аднаасобнікаў аб прыёме ў старыя калгасы. Так, у калгас імя Варашылава ўступіла 25 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак; у калгас «Рухавік»—17 гаспадарак; у калгас «Камінтэрн»—15; калгас імя Будзённага—43 і г. д.

Але гэты прыліў у большасьці праходзіць самацёкам. Райкалгассаюз праяўляе праваапартуністычную бязьдзейнасьць і ня кіруе калгасным рухам. У прыватнасьці, райкалгассаюз злачынна адносіцца да нова-арганізаваных калгасаў, не аказваючы апошнім ніякай дапамогі і кіраўніцтва. Апартуністы з Уваравіцкага райкалгассаюзу павінны быць прыцягнуты да самага суровага адказу. РК і РВК павінны сурова ўдарыць па самацёчных настроях і забясьпечыць бальшавіцкае кіраўніцтва і дапамогу новым калгасам.

„Да вясны яшчэ далёка“

ШКЛОЎ. (Наш. кар.).
Падрыхтоўка да сяўбы ў раёне праходзіць чарапашымі крокамі. Райза, райкаапсаюз і райкалгассаюз не аддаюць ніякай увагі стварэньню насенных і страхавых фондаў. Сярод адказных раённых работнікаў ідуць разважаньні аб тым, што «да вясны яшчэ далёка, няма чаго сьпяшацца». Раённае парткіраўніцтва не дае рашучага адпору такім апартуністычным настроям.

Правая практыка

КАПЫЛЬ. (Наш кар.).
Сельсаветы Капыльскага раёну **не разгарнулі** бальшавіцкай барацьбы за баявую падрыхтоўку да сяўбы і арганізацыю новага калгаснага прыліву. У правядзеньні калектывізацыі па раёне **пануе апартуністычны самацёк.** У паасобных сельсаветах калгасны рух з-за апартуністычнай бязьдзейнасьці раённых арганізацый зусім не разгорнут. Так, напрыклад, у **Лашнянскім** сельсавеце на сёньняшні дзень калектывізавана толькі 2,8 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. **Але і гэта дасягнута праз галаву** сельсавету, самацёкам.

Яшчэ больш злачынна бязьдзейнічае **Песачанскі** сельсавет, які зусім не арганізуе новага калгаснага прыліву. Раённае кіраўніцтва павінна прыняць **рашучыя меры** ў адносінах да гэтых сельсаветаў.

Поўнасьцю кантрактуем усе свае яравыя пасевы

АСЬВЕЯ. (НАШ КАР.). У АДКАЗ НА АДОЗВУ СНК І ЦК АБ КАНТРАКТАЦЫІ, УСЕ АДНААСОБНІКІ — БЕДНЯКІ І СЕРАДНЯКІ ВЁСКІ ГІСЕЛЕВА, СЕНЬКАЎСКАГА СЕЛЬСАВЕТУ, АДНАДУШНА ПАСТАНАВІЛІ ПОЎНАСЬЦЮ ЗАКАНТРАКТАВАЦЬ УСЕ СВАЕ ЯРАВЫЯ ПАСЕВЫ. ГЭТА ДАСЯГНУТА ШЫРОКАЙ РАСТЛУМАЧАЛЬНАЙ РАБОТАЙ І ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЯЙ АДОЗВЫ СНК І ЦК. АДНААСОБНІКІ В. ГІСЕЛЕВА ВЫКЛІКАЮЦЬ НАСЬЛЕДВАЦЬ ІХ ПРЫКЛАДУ ЎСЕ ІНШЫЯ ВЁСКІ СЕНЬКАЎСКАГА СЕЛЬСАВЕТУ.

Горацкі раён ганебна дрэнна рыхтуецца да сяўбы

ГОРКІ. (Наш кар.).
Для калгасаў Горацкага раёну атрымана 15 вагонаў мінэральнага ўгнаеньня. Аднак, калгасы, за выключэньнем аднаго, да сёньняшняга дня ня вывезьлі яшчэ ні аднаго кілёграма ўгнаеньня. Усё гэта ўгнаеньне ляжыць бяз руху. Райкалгассаюз неабходных мер ня ўжывае.

Стварэньне насенных фондаў у раёне праходзіць зусім слаба, у асаблівасьці па тэхнічных культурах і кармавых травах. Загатоўкі ільнянога семя выкананы толькі ў разьмеры 18% пляну. Між тым, Горацкі раён зьяўляецца ільнаводчым. Агульны стан падрыхтоўкі да веснавой пасеўнай кампаніі выключна нездавальняючы.

Масавая работа па арганізацыі новага калгаснага прыліву не разгорнута. І гэта ў той час, калі цэлы рад сельсаветаў раёну ганебна бязьдзейнічаюць у справе калектывізацыі.

Калгасьнікі абагульваюць насеньне

Скончыць неадкладна адвод зямлі саўгасам

Падрыхтоўка саўгасаў да веснавой сяўбы прымушае біць трывогу. Адвод зямель пад новыя саўгасы праходзіць **злачынна марудна.**

Паводле дырэктыў ЦК КП(б)Б і ўраду, саўгасамі «Сьвінаводу» сёлета павінна быць засеяна плошча ў 60.000 гэкт. Да гэтага часу адведзеная плошча дазваляе «Сьвінаводу» разгарнуць сяўбу толькі на **40.000** гэкт.

Раённыя зямельныя органы падыходзяць вельмі няўважліва да гэтага важнейшага пытаньня, адводзячы пад саўгасы «Сьвінаводу» землі, якія ні ў якім разе **ня могуць быць скарыстаны** пад арганізацыю саўгасаў.

Праўленьне «Сьвінаводу» да гэтага часу не забясьпечыла саўгасы патрэбнымі мінэральнымі ўгнаеньнямі і машынамі. На сёньняшні дзень саўгасы не атрымалі фосфару, фасфарытнай мукі і калійнай солі. Ствараецца рэальная пагроза, што пры такіх тэмпах адгрузкі мінэральнае ўгнаеньне будзе атрымана пасьля саннай дарогі і застанецца ляжаць на станцыях чыгунак.

Дрэнна таксама стаіць справа з **адгрузкай насеннага матар'ялу** ў саўгасы. Асаблівы недахват адчуваецца ў насеньні вікі і канюшыны. Праверка падрыхтоўкі саміх саўгасаў да сяўбы паказала, што сапраўдных баявых тэмпаў няма. Рамонт інвэнтару ў саўгасах «Сьвінаводу» выканан **толькі на 75 проц.**

Слаба таксама праходзіць вярбоўка рабочай сілы для забесьпячэньня правядзеньня веснавой сяўбы ў саўгасах. На час сяўбы ў саўгасах «Сьвінаводу» будзе патрэбна дадаткова 4.000 рабочых. На сёньняшні дзень навербавана толькі 1.000 чал. Прафсаюзныя арганізацыі, якія павінны былі мабілізаваць 2.000 батракоў для пасылкі ў саўгасы «Сьвінаводу», да гэтай работы яшчэ не прыступілі.

Да гэтага часу саўгасы не ўстанавілі патрэбныя гаспадарчыя ўзаемаадносіны і ўзаемадапамогу з калгасамі.

Трэба адзначыць, што падрыхтоўка да сяўбы ў саўгасах «Сьвінаводу» **ня** ўвязваецца з падрыхтоўкай да будаўнічага сэзону. Вывазка лесу і будаўнічых матар'ялаў праходзіць злачынна марудна. Транспарт саўгасаў не выкарыстоўваецца належным чынам. Так, у саўгасе **«Чырвоны маяк»** за студзень было **440** конскіх прагулаў, за што ўпаўнаважаным па пасеўнай кампаніі, дырэктару саўгасу абвешчана суровая вымова.

Ня лепш абстаіць справа з падрыхтоўкай да сяўбы па лініі саўгасаў **Белсельтрэсту.**

У бягучым годзе плошча саўгасаў Белсельтрэсту ўзбуйнена да 106.691 гэкт.

Цяглавай сілай саўгасы забясьпечаны. На сёньняшні дзень ёсьць 3.000 коняй, 98 трактараў і дадаткова да пачатку веснавой кампаніі павінна быць завезена 107 трактараў.

Дрэнна праходзіць забесьпячэньне саўгасаў насенным матар'ялам, асабліва насеньнем сэрадэлі, лубіну і вікі. Насеньнем аўса і ячменю саўгасы забясьпечаны поўнасьцю. Дрэнна праходзіць падвоз мінэральных угнаеньняў у саўгасы. На сёньняшні дзень саўгасы забясьпечаны толькі на 26 проц. патрэбнай колькасьцю ўгнаеньняў. Сартаваньне насеньня праходзіць злачынна марудна — на 10-е сакавіка плян сартаваньня выканан на 18 проц. Саўгасы Белсельтрэсту выканалі плян рамонту па **78 проц.**

Агідна праходзіць загатоўка ваапны —**4 проц.** пляну, попелу—**25 проц.**, а таксама загатоўка кармоў як грубых, так і канцэнтраваных.

Як і па саўгасах «Сьвінаводу», вельмі слаба праходзіць забесьпячэньне саўгасаў Белсельтрэсту патрэбнай рабочай сілай.

Саўгасная грамадзкасьць павінна пераключыцца на баявыя тэмпы, каб у бліжэйшыя дні быць гатовымі да пачатку сяўбы.

Крычаўскі гігант пусьціць у тэрмін

ПАКЛАСЬЦІ КАНЕЦ ВЕДАМСТВЕНАЙ ЦЯГАНІНЕ

Пабудова Крычаўскага цэмэнтнага заводу ня так даўно перайшла ў веданьне Саюзбудматар'ялу, у сувязі з чым становішча на будаўніцтве значна пагоршылася. **Белдзяржбудаб'яднаньне, перадаўшы завод другой будаўнічай арганізацыі, зусім пакінула клапаціцца аб забесьпячэньні пабудовы адпаведнымі матар'яламі. Саюзбудматар'ял пакуль-што таксама ня ўжыў ніякіх захадаў па забесьпячэньні будаўніцтва адпаведнымі матар'яламі.**

У красавіку павінен распачацца будаўнічы сэзон. На пабудове заводу павінна быць занята больш як 1.000 рабочых. Распрацаваны каляндарныя пляны будаўніцтва, мантажу мэханічнай майстэрні і іншых аб'ектаў будаўніцтва, але каляндарныя пляны пастаўлены пад пагрозу з-за вострага недахопу лесу і піламатар'ялаў, жалеза, каменьня, цэмэнту і г. д. Так, на першы квартал патрэбна 870 куба-мэтраў круглага лесу, але да гэтага часу яшчэ не атрымана ні аднаго бервяна, ня гледзячы на тое, што ёсьць занарадка на 600 куба-мэтраў. Лесу піленага для першага кварталу патрэбна 1.000 куба-мэтраў, атрымана толькі 60 куба-мэтраў, у той час, як занараджана 300 кубамэтраў. Ніводнай тоны цэмэнту да 1-га сакавіка не атрымана, ня гледзячы на тое, што патрэба ў цэмэнце адчуваецца ўжо зараз.

Зусім нездавальняюча абстаіць справа з загатоўкай каменьня. Гадавая патрэбнасьць у каменьні вызначаецца ў 11.000 куба-мэтраў. З гэтага ліку для першага кварталу патрэбна 3.600 куба-мэтраў. Пакуль што ў Крычаўскім раёне загатоўлена ўсяго 150 куба-мэтраў. Загатоўкі ў іншых раёнах праходзяць слаба. Загатоўлены камень на завод не падвозіцца з-за адсутнасьці тары. Чыгунка адмаўляецца прадставіць паражняк для перавозкі каменьня.

Такое становішча стварылася толькі дзякуючы таму, што **цэнтральныя плянуючыя органы ў справе загатоўкі каменьня стварылі велізарную блытаніну.** Амаль у кожным раёне загатоўку каменьня праводзяць **некалькі арганізацый,** якія спрачаюцца паміж сабой і гэтым **дапамагаюць кулацтву зрываць загатоўкі каменьня.**

Чавускі райвыканком забараніў у сваім раёне работнікам цэмзаводу праводзіць загатоўку каменьня, ня гледзячы на дырэктыўныя паказаньні Дзяржпляну.

Усё гэта гаворыць аб тым, што пытаньне загатоўкі каменьня, якое зьяўляецца неабходным будаўнічым матар'ялам, вельмі востра стаіць на пабудове заводу. Трэба падкрэсьліць, што будаўнічая кантора не праявіла ў гэтай справе выстарчальнай ініцыятывы. Белдзяржбудаб'яднаньне ганебна адносіцца да забесьпячэньня будаўніцтва мясцовымі будаўнічымі матар'яламі. Ведаючы аб тым, што пабудова пераходзіць ў веданьне Саюзбудматар'ялу, Белдзяржбудаб'яднаньне аслабіла завозку матар'ялу ў сьнежні мінулага году і ў студзені бягучага.

У свой час мы пісалі, што каля пабудовы цэмзаводу знаходзіцца больш кілёмэтру пад'язных шляхоў, якія зусім не эксплёатуюцца чыгункай. Дырэктар заходніх чыгунак згадзіўся гэтыя шляхі перадаць заводу для пабудовы пад'язных шляхоў ад станцыі да тэрыторыі цэмэнтнага заводу. Ня гледзячы на згоду дырэкцыі аддаць рэйкі, Унеча зусім ня турбуецца аб гэтай справе.

Значна ўскладняе работу на будаўніцтве і тая акалічнасьць, што на першы квартал зусім не адпушчана ніводнага кілёграма жалеза, а таксама, ня гледзячы на абяцаньне Саюзбудматар'ялу аб водпуску 20 вагонаў парланцкага цэмэнту, пабудовай да гэтага часу не атрымана ніводнага кілёграма цэмэнту.

На будаўнічы сэзон у сярэднім патрэбна на кожны месяц ня менш як 1.000 рабочых. Зараз на пабудове занята больш як 500 рабочых. Вярбоўка рабочай сілы на месцы праходзіць вельмі марудна. **Наркампрацы пакуль ня прыняў ніякіх захадаў для забесьпячэньня будаўніцтва кваліфікаванай рабочай сілай.** Адносіны Наркампрацы да забесьпячэньня кваліфікаванымі кадрамі пабудовы падкрэсьліваюцца тым, што **НКП нават ня ведае аб наяўнасьці 100 каменшчыкаў, якія рыхтуюцца Крычаўскім ЦІП'ам.**

Вопыт мінулага будаўнічага сэзону з усёй сур'ёзнасьцю ставіць пытаньне аб плянавым забесьпячэньні рабочай сілай пабудовы. Значныя прарывы, якія былі дапушчаны ў мінулым будаўнічым сэзоне, перш за ўсё тлумачацца цякучасьцю і недахватам рабочай сілы. Вельмі часта сэзоньнікі кідалі работу на будаўніцтве з-за дрэнных бытавых умоў.

Між тым, ні партарганізацыя, ні адміністрацыя пабудовы да гэтага часу ніякіх **захадаў у напрамку разьмяшчэньня рабочых і паляпшэньня бытавых** умоў не прынялі.

Тэрміны пачатку мантажных работ даўно прайшлі. Мантаж, галоўным чынам, зацягнут у сувязі з позьнім паступленьнем абсталяваньня і адпаведных чарцяжоў ад цэмпраекту. Зараз абсталяваньне і чарцяжы для мантажу мэханічнай майстэрні ёсьць, але мантаж затрымліваецца з-за адсутнасьці мантажнікаў.

Мантаж машыннай залі электрастанцыі і пачатак электрыфікацыі заводу вызначаюцца толькі ў маі месяцы. Наогул паступленьне электраабсталяваньня ні ў якім разе не забясьпечвае пуску заводу нават і ў верасьні.

Заказ на выраб вугальнага млыну яшчэ не перададзены ніводнаму заводу. Наогул паступленьне мэханічнага абсталяваньня, катлоў, топак Макар'ева, вугальных млыноў не даюць магчымасьці сваячасова поўнасьцю пусьціць у работу ўсе агрэгаты заводу.

Мы лічым, што **Саюзбудматар'ял ня меў ніякай падставы для перанясеньня тэрміну пуску заводу з 1 ліпеня на 1 верасьня.** Зараз ёсьць магчымасьці меркаваць, што пры адпаведнай мабілізацыі сіл на месцы і пры націску на адпаведныя арганізацыі і заводы, якія вырабляюць для цэмэнтнага заводу мэханічнае абсталяваньне,—**завод можа быць пушчан да 15 ліпеня.**

Зараз Саюзбудматар'ял мяркуе перадаць турбіну, якая выраблецца на ленінградзкіх заводах для Крычаўскага цэмзаводу, на будаўніцтва другога цэмзаводу. Мы лічым, што гэта **перадача ня дасьць магчымасьці пусьціць завод не толькі ў ліпені, але нават і да канца 1931 году.** Грамадзкасьць павінна патрабаваць ад маскоўскіх будаўнічых арганізацый сваячасовага пуску заводу з такім разьлікам, каб у 1931 годзе прамысловае будаўніцтва БССР атрымала ня менш, як 150-200 тыс. бочак цэмэнту.

Ул. Эль.

Мабілізацыя сродкаў насельніцтва

350 ашчадных кас— ВЁСКАМ І КАЛГАСАМ

Набліжэньнем ашчаднага апарату да працоўных дапаможам мабілізацыі сродкаў насельніцтва

Фінплян ашчадкас за два месяцы першага кварталу ня выкананы.—Камсамол—шэф ашчадапарату—слаба дапамагае яму пераключыцца на баявыя тэмпы.—Прафарганізацыі праяўляюць яўную недаацэнку ашчаднай справы

Адна з галоўных крыніц мабілізацыі сродкаў насельніцтва — **працоўныя ашчадныя касы.** Паводле пляну, астача фізычных укладаў у ашчадкасах БССР **павінна скласьці 21 мільён рублёў. На працягу 1931 году павінна быць уцягнута 320 тысяч новых укладчыкаў і 9 мільёнаў рублёў укладаў.**

Улічваючы значэньне ашчадных кас, урад БССР пастанавіў **адкрыць на працягу 1931 году 575 новых ашчадкас, з якіх 350 у сельскіх мясцовасьцях, наблізіць касы да працоўнага насельніцтва, ператварыць іх у масавы крэдытны апарат.**

Калі мы паглядзім, як ажыцьцяўляюцца пастановы вышэйшых органаў аб разьвіцьці ашчаднай справы, аб мабілізацыі сродкаў, дык мы ўбачым, што дырэктывы выконваюцца вельмі павольна і слаба, **па ўсіх галінах ёсьць зрыў кантрольных заданьняў.**

У студзені і лютым, паводле пляну, **трэба было адкрыць 95 ашчадкас, адкрыта 65. Галоўная прычына—адсутнасьць памяшканьняў і падрыхтаваных кадраў.**

Кантрольнае заданьне за студзень—люты выканана наогул на 63 проц., а на вёсцы толькі на 25 проц.

Ашчадкасы на працягу першага кварталу працавалі тымі-ж тэмпамі, як і раней, не перабудавалі сваёй работы.

У некаторых раёнах за апошнюю дэкаду студзеня ёсьць нават адліў укладаў: у Горацкім — 3.500 руб., Лоеўскім —6700 руб., Мсьціслаўскім — 1600 руб., Рагачоўскім — 5200 руб. і г. д.

Рэалізацыя пазыкі «Пяцігодка—за чатыры гады» праз ашчадкасы праходзіць нездавальняюча. На 28-га лютага выканана толькі 38 проц. заданьня. У Жлобінскім, Выхаўскім, Багушэўскім, Шклоўскім, Чырвонапольскім раёнах рэалізавана ад 1 да 2 проц. пляну.

Павольнымі тэмпамі разьвіваюцца безнаяўныя разьлікі. На буйных гарадох назіраецца нават зьніжэньне колькасьці жыраапэрацый: па Менску—з 3492 у сьнежні да 1183—у студзені; па Гомелі—з 10600 у сьнежні да 7332 — у студзені; па Віцебску—з 334 да 278; па Магілеве—з 307 да 162.

Мала што зроблена каб выканаць кантрольнае заданьне па **рэалізацыі швейных машын.** Да 1-га красавіка трэба рэалізаваць звыш 12 тысяч швейных машын. Да 15-га лютага рэалізавана толькі 8150 шт.

Не ахоплены ашчадкасамі сэзонныя работы. Ашчадкасы ня маюць ні ўліку рабочых, ні ўліку сэзонных работ. Напрыклад, у Гарадоцкім раёне ёсьць два пункты, дзе разгорнуты работы па ломцы каменьня; па ст. Зерышча разьвіты лесазагатоўкі, але ашчадкасы нічога не зрабілі для ахопу сэзоньнікаў.

Слабая работа ашчадкас выклікае вялікую коштоўнасьць апэрацый. Напрыклад, у Бабруйскім раёне адна апэрацыя замест 13 кап. каштуе 16 руб. (!); у Аршанскім раёне коштоўнасьць апэрацый дасягае 70 кап., у Шклоўскім—84 кап., а ў Чырвонаслабодзкім нават 1 р. 72 к.

Ашчадкасы мала ўвагі аддаюць **прыцягненьню грамадзкасьці,** не вядуць ніякага ўліку актыву, ня здолелі прыцягнуць да работы прафарганізацыі і імкнуцца апраўдаць, замазаць бязьдзейнасьць мясцовых арганізацый кажучы: «Сувязь з масамі ёсьць, але дапамогі няма» (Кохана́ўскі, Парыцкі і Лепельскі раёны).

У зрыве фінпляну ва многім вінаваты мясцовыя арганізацыі, якія апартуністычна недаацэньваюць ашчаднай справы. Кіруючыя арганізацыі Чырвона-Слабодзкага, Шклоўскага, Чэрыкаўскага, Нараўлянскага, Бялыніцкага, Сіроцінскага, Ляднянскага і інш. раёнаў ня вынесьлі ні аднэй пастановы, каб забясьпечыць выкананьне кантрольных заданьняў ашчадкас. У Магілеўскім раёне ашчадная справа на доўгі час «выпала» з пляну работы сельсаветаў. Ніякіх справаздач на пасяджэньнях райкому і РВК ня было. Зусім не аддавалі ўвагі ашчадсправе арганізацыі Расонскага раёну. У Рэчыцкім раёне зусім забыліся аб тым, што ашчадкаса павінна займацца рэалізацыяй пазыкі і пры разьмеркаваньні пазыкі яе абышлі. У Чачэрскім раёне мясцовыя арганізацыі ня толькі не дапамагаюць разьвіцьцю ашчаднай справы, але нават тармазяць яе (не даюць памяшканьня, ігнаруюць дырэктывы цэнтральнага ашчаднага апарату).

Як працуюць камісіі садзейнасьці дзяржкрэдыту і ашчадсправе?

Наогул, яны амаль не займаюцца ашчаднай справай. У радзе раёнаў: Расонскім, Крычаўскім, Бабруйскім, Парыцкім, Высачанскім, Сураскім яны існуюць толькі на паперы.

Што робяць **прафэсыянальныя арганізацыі?** Саюзы працасьветы, сельгасрабочых, савецкіх служачых заключылі сацдагавары на ўцягненьне 4½ мільёнаў руб. укладаў членаў саюзу.

Тэрмін дагавароў па саюзах працасьветы і с.-г. рабочых ужо скончан. ЦП саюзу працасьветы ўвесь час спадзявалася на самацёк. Цікава, што работнік ЦК тав. **Баравая,** якой даручана культурна-масавая работа, нават ня ведала аб тых абавязацельствах, якія ўзяло на сябе ЦП паводле сацдагавору. Апрача дырэктыў, ня было штодзённага кіраўніцтва, ня было праверкі выкананьня.

У выніку плян ня выканан.

Дагавор саюзу савецкіх і гандлёвых служачых канчаецца ў гэтым месяцы. На сёньняшні дзень нічога ня зроблена ня толькі па раёнах, але нават у Менску.

Сацдагавор с.-г. рабочых далёка ня выканан. Рад раённых камітэтаў саюзу (Высачанскі, Крычаўскі, Расьнянскі, Полацкі, Шклоўскі і г. д.) зусім нічога не зрабілі, каб выканаць кантрольныя лічбы.

Наогул, трэба адзначыць, што **прафарганізацыі фармальна аднесьліся да мабілізацыі сродкаў праз ашчадкасы.**

Прарывы ў фінансавым пляне ашчадкас у значнай долі зьяўляюцца вынікам дрэннага ўдзелу **культурна-асьветных установ** (клюбаў, хат-чытальняў), якія ня ўключылі ашчаднай справы ў плян сваёй работы.

Камсамол зьяўляецца шэфам ашчадкас. Ён заключыў сацыялістычны дагавор з украінскім камсамолам—**уцягнуць у ашчадкасы ўкладаў на 4 з паловай млн. руб.** Як выконваецца гэты дагавор?

Ёсьць рад фактаў, якія сьведчаць, што ва многіх раёнах камсамольскія арганізацыі нядбайна аднесьліся да гэтай справы, работа ідзе чарапашымі тэмпамі, вынікаў няма (Высачаны, Расна, Крычаў, Бабруйск, Рэчыца, Чачэрск, Чэрыкаў). Сакратар Крычаўскага раёну нават адказаў, што «у нас няма часу гэтым займацца».

Чавуская, Хойніцкая, Шклоўская, Уваравіцкая, Нараўлянская, Гарадоцкая і Вушацкая арганізацыі камсамолу зусім нічога не зрабілі.

Усе пералічаныя факты сьведчаць аб **яўна апартуністычнай недаацэнцы ашчаднай справы.** Органы РСІ, якія дагэтуль параўнаўча мала цікавіліся пытаньнем работы ашчадкас, павінны прыцягнуць да адказнасьці ўсіх вінаватых у зрыве кантрольных заданьняў. Плян мабілізацыі сродкаў па ашчадкасах павінен быць поўнасьцю выканан.

ЧАКОРСКАЯ.

17 сакавіка—гарадзкая канфэрэнцыя ўкладчыкаў ашчадкас

17-га сакавіка згодна пастановы ЦСПСБ, склікаецца гарадзкая канфэрэнцыя ўкладчыкаў ашчадкас гор. Менску разам з работнікамі ашчадапарату. Перад канфэрэнцыяй стаіць задача вырашыць рад сур'ёзных пытаньняў, зьвязаных з разьвіцьцём ашчадсправы, укараненьнем у быт працоўных безнаяўных разьлікаў па масавых плацяжох, атаксама вызначыць меры для паляпшэньня абслугоўваньня ўкладчыкаў.

Канфэрэнцыя павінна даць пералом у адносінах уцягненьня вольных сродкаў насельніцтва ў справу фінансаваньня сацыялістычнага будаўніцтва.

Партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі павінны сачыць за тым, каб выбраныя дэлегаты поўнасьцю зьявіліся на канфэрэнцыю. Неабходны актыўны ўдзел у канфэрэнцыі членаў камісій садзейнасьці дзяржкрэдыту і ашчадсправе і старшынь ФЗМК.

Г. КЛЕЙН.

Райкамазэты бязьдзейнічаюць

На 1931 год раёнам дан нарад па перасяленьні местачковай яўрэйскай беднаты ў Крым па 935 сем'яў, Біра-Біджан — 205. Кампанія па арганізацыі адпраўкі перасяленцаў паказанай катэгорыі насельніцтва павінна была разгарнуцца такім чынам, каб па нараду ў Крым была закончана першая адпраўка яшчэ да 1-га сакавіка, а другая—на працягу гэтага месяца. Адносна перасяленьня ў Біра - Біджан быў вызначан яшчэ карацейшы тэрмін.

Якія-ж тэмпы працы ўзяты камазэтамі і азэтамі раёнаў, а таксама зяморганамі на мясцох, каб выканаць у тэрмін вызначаныя заданьні?

Факты гавораць **аб ганебных тэмпах.** Напрыклад, у Клімавіцкім раёне райкамазэт, які поўнасьцю адказвае за выкананьне нараду, абмежаваўся толькі паведамленьнем трох местачковых саветаў і гарсаветаў аб атрыманьні нараду і на гэтым паставіў кропку. У Шклоўскім раёне з-за адсутнасьці камазэту, гэту работу павінен выконваць райвыканком і сельсаветы. На справе-ж да ? га лютага райвыканкомам нічога ня было зроблена. Апошні абмежаваўся перадачай справы КСУ, які таксама ніякіх захадаў для разгортваньня гэтай работы ня ўжыў.

Такія-ж «тэмпы» ўзяты Грэскім, Пухавіцкім і радам іншых раёнаў. Калі сюды дадаць Крупскі раён і ўсе раёны былой Віцебскай і Полацкай акруг, якія й ня думалі распачынаць гэтай работы, дык **наяўнасьць махровага апарнунізму відавочна.**

Такое становішча надалей цярпіма быць ня можа. Раённым партыйным арганізацыям трэба прыняць самыя рашучыя меры да апартуністаў, якія зрываюць гэту работу. Белкамазэту і Белазэту з свайго боку патрэбна ўмацніць жывы інструктаж і кіраўніцтва пізавымі арганізацыямі. Раённым камазэтам і азэтам, а дзе іх няма, зямарганам трэба пераключыцца і па-бальшавіцку, мэтадамі сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва дабіцца ў магчыма кароткі тэрмін выкананьня заданьня на 100 процантаў.

СЕМАШКА.

МЕНСК

Падрыхтавацца да паводкі

Папярэдзім веснавую пагрозу Эльводу

Нябывала сьнежная, нябывала суровая і доўгая зіма праходзіць з сур'ёзнай пагрозай вялікай веснавой паводкі.

Пакуль ня позна, трэба прыняць рад мер, каб папярэдзіць затапленьне прадпрыемстваў, у першую чаргу энэргацэнтру Менску—Эльводу.

Пагроза перабояў у падачы энэргіі на менскія заводы і ўстановы патрабуе з боку органаў улады і савецкай грамадзкасьці самых тэрміновых і надзвычайных мер.

Менская электрастанцыя ня першы раз перажывае трывогу ў сувязі з паводкай і, як гэта ня дзіўна, дагэтуль нічога ня зроблена, каб канчаткова забясьпечыць яе ад штогадовай небясьпекі. Электрастанцыя кожную вясну траціць масу сродкаў і энэргіі на сумнявальныя паліятывы.

Зараз арганізавана «тройка», каб прыняць меры для папярэджаньня паводкі. Гэта «тройка» склала акт з 17 пунктаў, у якіх намеціла рад канкрэтных мер, але гэтыя меры — зноў толькі паліятывы: тут уборка слупоў, будаўнічага матар'ялу, які ляжыць каля старога вадапрыёмніка, набыцьцё трох чаўноў, заказ 10 багроў, выраб шчытоў, устаноўка помпаў, загатоўка гліны, 150 мяшкоў для запруджаньня, устаноўка жалезнага тросу праз раку і г. д.

Пытаемся ў тав. РАКА, нам. дырэктара:

— Ці выстарчальныя гэтыя меры, каб папярэдзіць небясьпеку паводкі?

Тав. Рак замест адказу вядзе мяне ў старую кацельную: топкі старой кацельнай ніжэй узроўню двара, паддувалы ніжэй топкі на цэлых 2 мэтры, а зольная яшчэ ніжэй. Уся кацельная пад зямлёй.

— Вось бачыце! Зразумела, мы зробім усё магчымае, каб не дапусьціць вады ў кацельную. У тэрміновым парадку заканчваецца пабудова новай кацельнай. Да 20-га сакавіка яна будзе скончана. Можна спадзявацца, што падача энэргіі ня спыніцца.

— Але ўсё-ж трэба склікаць шырокую нараду спэцыялістаў гораду па пытаньні падрыхтоўкі Эльводу да паводкі, бо пастановы «тройкі» ня вычэрпваюць усяго неабходнага,—дадае тав. Рак,— што датычыць падачы торфу з чыгункі, дык тут ніякай пагрозы няма. Торф дастаўляецца з чыгункі па трамвайным шляху проста на двор Эльводу.

Як канчаткова забясьпечыць Эльвод ад пагрозы паводкі?

На гэта пытаньне тав. Рак дае выразны адказ:

— Толькі ПАСТАЯННЫМ БЭТОННЫМ ЗАПРУДЖАНЬНЕМ ВАКОЛ ЭЛЬВОДУ, але вось цэмэнту нам не даюць.

Неабходна ў бліжэйшыя дні склікаць спэцыяльную нараду па пытаньні падрыхтоўкі Эльводу да паводкі. Трэба каму належыць заняцца пытаньнем аб пабудове запруджаньня.

Раз назаўсёды пазбавім Эльвод ад штогадовых веснавых «сюрпрызаў».

А. О.

СПЭЦЫЯЛІСТЫ С.-Г. — НА АБСЛУГОЎВАНЬНЕ КАЛГАСАЎ

ЦП саюзу сельгасрабочых і асьветы, разам з Менгарсаветам, пастанавілі мабілізаваць рад спэцыялістаў сельскай гаспадаркі для абслугоўваньня прыгарадных калгасаў і саўгасаў. Спэцыялісты павінны дапамагчы калгасам і саўгасам скласьці гадавыя вытворчыя пляны, наладзіць вытворчыя нарады, лепш арганізаваць працу.

На жаль, ня ўсе спэцыялісты сьвядома аднесьліся да пастановы.

Адмовіліся выехаць на вёску наступныя навуковыя работнікі менскай расьлінагадоўчай станцыі: Прохараў, Жванскі, Савіцкі, Сачыцкі, Руданоўскі, Швакевіч, Радыёнаў, Ганчароў, Хоміч, Сакс, Сварскі, Парафіновіч і Стаўнік.

З інстытуту сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі павінны былі выехаць тры чалавекі, пакуль ня выехаў ні адзін. Аграном тав. Пратасеня катэгарычна адмовіўся выехаць у калгас пад матывам, што ён вельмі перагружан работай.

З балотнага інстытуту павінны былі выехаць пяць чалавек, выехала два, прычым дырэктар інстытуту тав. Шушкевіч сам узьняў хадайніцтва перад Менгарсаветам аб вызваленьні ад паездкі двух навуковых работнікаў.

Наогул, з 42 спэцыялістаў, якія павінны былі паехаць у калгасы і саўгасы, выехала толькі 16 чал.

МАЦНЕЙ СУВЯЗЬ З 25-ТЫСЯЧНІКАМІ

Прэзыдыум ЦСПСБ прапанаваў усім ФЗМК устанавіць в сакавіка пастаянную сувязь з «25-тысячнікамі» шляхам арганізацыі спэцыяльных бюро сувязі на прадпрыемствах. Даклады рабочых, якія будуць трымаць непасрэдную сувязь з «25-тысячнікамі», будуць заслухоўвацца на пасяджэньнях ФЗМК і агульных сходах рабочых.

ФЗМК павінны заключыць сац. дагавары з калгасамі, дзе працуюць «25-тысячнікі» дадзенага прадпрыемства, на сацспаборніцтва, ударніцтва і дапамогу калгасам у арганізацыі і правядзеньні сацыялістычных форм працы (сустрэчныя пляны, вытворчыя манэўры і інш.).

ЦП саюзаў даручана распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па разгортваньні работы сярод «25-тысячнікаў».

УСЕБЕЛАРУСКІЯ ЗЬЕЗДЫ ХАРЧАВІКОЎ

Прэзыдыум БК саюзу харчавікоў устанавіў наступныя тэрміны скліканьня ўсебеларускіх зьездаў па асобных саюзах харчавікоў: на 20 сакавіка склікаецца зьезд **саюзу рабочых мяса- рыбнай і кансэрвова-алейнай прамысловасьці;** на 24 сакавіка—саюзу **рабочых мукамольна-хлебнай прамысловасьці** і на 28 сакавіка—**саюзу рабочых сельпрамысловасьці.** Для падрыхтоўкі да зьездаў вылучаны арганізацыйныя бюро па кожным саюзе паасобку.

ХАРЧАВІКІ — У ДАПАМОГУ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЕ

На пасяджэньні прэзыдыуму ЦП саюзу харчавікоў былі заслуханы інфармацыі членаў прэзыдыуму, якія выяжджалі для дапамогі мясцовым арганізацыям у падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Выяжджаўшыя таварышы правялі вялікую работу на мясцох.

На **гомельскім хлебазаводзе** рабочыя разам з прадстаўнікамі падшэфнай чырвонаармейскай часьці стварылі штаб па ўдзеле ў пасеўкампаніі, які мае за мэце ўзяць на буксір адстаючыя арганізацыі.

На гомельскім **млыне** створана рамонтная брыгада. Па пляне намечана адрамантаваць 150 плугоў і 200 боран. Брыгады ўжо прыступілі да работы. З гэтага-ж млыну адпраўлена ў калгасы тры збожжаачышчальныя машыны.

Рабочыя гомельскага **лясного камбінату** заключылі сацспаборніцтва з рабочымі сьпіртаводачнага заводу на лепшы ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньні веснавой сяўбы. На ўсіх іншых прадпрыемствах Гомеля вылучаны і выехалі ў калгасы рабочыя брыгады.

На **Віцебску** з усіх прадпрыемстваў пасланы брыгады на 4 чал. у кожнай.

Махорачная фабрыка «Змычка» паслала 5 чал. на кантрактацыі махоркі.

РЭАРГАНІЗАЦЫЯ ІНСТЫТУТУ ГІСТОРЫІ

Прэзыдыум Беларускай Акадэміі Навук пастанавіў рэарганізаваць інстытут гісторыі ў **навукова-дасьледчы інстытут гісторыі БАН.**

Скасавана, як паасобная інстытуцыя, **катэдра** этнаграфіі. Уся работа былой катэдры этнаграфіі і яе работнікі ўліваюцца ў навукова-дасьледчы інстытут гісторыі на правах сэкцыі. Сэкцыя этнаграфіі і архэалёгіі ствараецца пры НДІ гісторыі. Дырэктарам НДІ гісторыі зацьверджан тав. **Матулайціс,** яго намесьнікам тав. **Шчарбакоў** і навуковым сакратаром тав. **Ляўданскі.**

ПАДРЫХТОЎКА С.-Г. РАБОЧЫХ У ВНУ

Прэзыдыум рэспубліканскага камітэту сельгасрабочых адкрывае курсы па падрыхтоўцы с.-г. рабочых і батракоў у ВНУ. Курсы разьлічаны на 150 чал. Для гэтай мэты асыгнавана 120 тыс. руб. Тэрмін работы курсаў — 10 месяцаў. Пачатак заняткаў 1-га красавіка.

50 ТЫС. НА ПРЭМІЯВАНЬНЕ РАБОЧЫХ-УДАРНІКАЎ

Прэзыдыум Беларускага камітэту с.-г. рабочых асыгнаваў 50 тыс. руб. для прэміяваньня рабочых-ударнікаў веснавой сяўбы.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Вынікі 2-га пленуму ЦК МОПР'у БССР

Гэтымі днямі скончыўся 2-гі пленум ЦК МОПР'у БССР.

Пленум заслухаў даклады: аб выніках III усесаюзнага зьезду МОПР'у, кампаніі зімовай дапамогі палітзьняволеным, якая праводзілася з 15-га сьнежня па 1-га сакавіка і аб чарговых задачах на веснавы - летні пэрыяд.

Зусім правільна зрабіў пленум, увязаўшы пытаньне аб выніках III усесаюзнага зьезду МОПР'у з вынікамі кампаніі зімовай дапамогі, бо нельга адлучыць работу МОПР'у ад кампаніі дапамогі барацьбітом рэвалюцыі. Гэта кампанія па БССР зьявілася генэральнай праверкай здольнасьці беларускай арганізацыі МОПР'у выканаць свае абавязкі перад міжнародным рэвалюцыйным пралетарыятам, перад барацьбітамі рэвалюцыі.

80.000 руб. дала кампанія зімовай дапамогі па БССР. Значна ўзрасла актыўнасьць шырокіх працоўных мас у справе дапамогі барацьбітом рэвалюцыі. **Рады беларускай арганізацыі МОПР'у павялічыліся на 24.000 рабочых, калгасьнікаў, с.-г. рабочых і батракоў. 13.000 дзяцей** (юных прыхільнікаў МОПР'у) уступіла ў рады МОПР'у. **Арганізаваны дзесяткі новых калгасаў і ўдарных брыгад імя МОПР'у на тэрыторыі БССР.**

Аднак, дасягненьнямі кампаніі зімовай дапамогі ні ў якім разе нельга задаволіцца. Кампанія магла і павінна была даць ня 80.000 руб., а 500 тыс. руб., калі-б усе арганізацыі МОПР'у скарысталі ўсе свае магчымасьці і калі-б усе арганізацыі прынялі ўдзел у гэтай кампаніі.

16 раённых арганізацый МОПР'у зусім ня прымалі ўдзелу ў кампаніі зімовай дапамогі. 16 раённых арганізацый выканалі заданьне на 10-15 проц. **Значная частка арганізацый МОПР'у падыйшла да кампаніі фармальна.** Некаторыя райкомы праявілі апартуністычную недаацэнку пры правядзеньні гэтай важнейшай палітычнай кампаніі. **Пленум занёс у чорны сьпіс тыя арганізацыі, якія ня прымалі ўдзелу ў кампаніі зімовай дапамогі.**

Пленум адзначыў, што сама кампанія распачата ў гэтым годзе са значным спазьненьнем. У далейшым кампанію зімовай дапамогі трэба распачаць з кастрычніка і скончыць не пазьней 1-га студзеня з тым, каб у канцы студзеня ўжо паслаць сабраныя сродкі палітзьняволеным.

Вялікую ўвагу пленум аддаў пытаньню **аб чарговых задачах МОПР'у на веснавы - летні пэрыяд.**

Ні ў якім разе нельга дапусьціць летапісных памылак. Пленум паставіў задачу: **ні на адзін дзень не аслабляць работы ў летні час.** Кіраўнікі мопраўскіх арганізацый павінны забясьпечыць сабе замену на час адпачынку. Не дапусьціць запазычанасьці па членскіх узносах за летні час. Разгарнуць усе віды масавай работы, прыстасоўваючы іх да летніх умоў і выносячы ўсю масавую работу са сьцен клюбу, чырвонага кутка, нардому, хаты-чытальні на вольнае паветра: у лес, за горад, у падшэфны калгас, саўгас і чырвонаармейскія лягеры. Шырока разгарнуць шэфства над палітзьняволенымі. Трэба праводзіць спэцыяльныя інтэрнацыянальныя масавыя вечары ў летніх садох, прыцягваючы да гэтага замежных рабочых, палітэмігрантаў і былых паліткатаржан.

З мэтай мабілізацыі ўвагі працоўных мас вакол пытаньняў абароназдольнасьці савецкай краіны і небясьпекі імпэрыялістычнага нападу на СССР, пленум пастанавіў у канцы сакавіка правесьці масавыя вечары змычкі мопраўцаў з чырвонаармейцамі, прысьвечаныя гэтым пытаньням. Пленум даручыў прэзыдыуму ЦК дагаварыцца з ПУР'ам БВА аб скліканьні **ўсебеларускай вайсковай канфэрэнцыі МОПР'у.**

Шмат увагі аддаў пленум пытаньням актыўнага ўдзелу МОПР'у ў сацыялістычным будаўніцтве. Пленум ухваліў пастанову прэзыдыуму ЦК МОПР'у БССР аб асыгнаваньні 5.000 руб. на пасылку мопраўскіх трыерных і кавальска-рамонтных брыгад у дапамогу калгасам у падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

Мопраўскія ячэйкі на вёсцы павінны быць барацьбітамі за суцэльную калектывізацыю, за арганізацыю калгасаў імя МОПР'у і мопраўскіх палосак ва ўсіх калгасах і саўгасах. Мопраўскія ячэйкі ў горадзе павінны быць пачынальнікамі ў арганізацыі ўдарных брыгад, быць на чале барацьбы за сацыялістычныя формы і мэтады працы.

ЦУДЗІН.

ЗАКЛІКАЦЬ ДА ПАРАДКУ ЛЯТУНА ГРЫШЫНА

Прараб Магілеўскай Будканторы тав. **Грышын** працаваў на чыгунцы да 1928 году ў якасьці інжынэра. Зараз адміністрацыя Будкантоиы, згодна пастановы Наркампрацы СССР і БССР б звароце на транспарт былых чыгуначнікаў, разьлічыла тав. Грышына, выдала яму 2-хтыднёвую кампэнсацыю і накіравала ў кіраўніцтва кадрамі Магілеўскага аддзелу працы.

Але Грышын ад звароту на транспарт адмовіўся і паехаў невядома куды.

Інжынэра - лятуна Грышына навучыла савецкая ўлада, яна затраціла на яго навучаньне сродкі. Зараз ён ганебна дэзэртаваў з працоўнага фронту.

СЬВЯРДЛОЎ.

БЕЗГАСПАДАРЧАСЬЦЬ У ДЗІЦЯЧАЙ КАЛЁНІІ

КАПЫЛЬ. (Наш кар.). Дзіцячая калёнія «ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА» знаходзіцца ў вельмі дрэнным становішчы. У калёніі пануюць поўная безгаспадарчасьць і антысанітарыя. Будынкі не рамантуюцца. Жывёла стаіць у халодных хлявох, а частка — нават пад адкрытым небам. Бялізна мыецца адзін раз у месяц, пасьцілак і наўлечак няма. Падлогі інтэрнатаў пакрыты вялікім пластом бруду.

Выхаваўчай работы сярод дзяцей не вядзецца. Былы загадчык калёніі ШЫНЕЎСКІ патураў гульням у карты, хуліганству і г. д. Раённыя арганізацыі і Наркамасьветы да апошняга часу зусім ня цікавіліся становішчам калёніі.

Зараз загадчык калёніі арыштаваны, аднак пералому ў бок ліквідацыі ўсіх гэтых агіднасьцяй яшчэ няма.

ПАД ЗНАКАМ МАБІЛІЗАЦЫІ ЎСІХ СІЛ

ЖЛОБІН. (Наш кар.). У сельсаветы раёну кінута 65 брыгадзіраў, з іх 18 калгасьнікаў, для забесьпячэньня пералому ў ільназагатоўках. Мабілізаваныя замацаваны за сельсаветамі, на працягу месяца яны павінны дабіцца ліквідацыі прарываў на фронце загатовак.

На раёне працуюць дзьве выязныя сэсіі народнага суда, якія ў тэрміновым парадку разглядаюць справы аб кулацка-заможных гаспадарках, што сабатуюць выкананьне цьвёрдых заданьняў.

С—ў.

ВІНАВАТЫХ — ДА АДКАЗНАСЬЦІ

БАРЫСАЎ. (Наш кар.). На складзе Барысаўскага ЦРК ужо чатыры месяцы ляжыць каля тысячы пудоў ільнавалакна, прывезенага з Бягомльскага раёну. Большая частка ільну ўжо згніла. Гаракааператары трымалі лён пад адкрытым небам і ня прымалі мер для захаваньня яго ад псаваньня. Трэба прыцягнуць да адказнасьці вінаватых у гэтым абураючым зьявішчы. Барысаўская пракуратура павінна зацікавіцца гэтай справай.

ЗА ЗАБОЙСТВА АКТЫВІСТАЎ — ДА РАСТРЭЛУ

ВОРША (Наш кар.). Выязная сэсія Вярхоўнага суда ў Горках разгледзела справу кулака **Башмакова,** які імкнуўся забіць камсамольца **Рыжанкова** — актыўнага селькора-калгасьніка. Ад удару колам у Рыжанкова атрымалася сатрасеньне мазгоў. Сэсія Вярхсуда прыгаварыла Башмакова да расстрэлу. Прыгавар выканан.

У Амсьціслаўі сэсія разгледзела справы кулакоў **Ігнатоўскага і Брындзіна,** якія забілі калгасьніка-актывіста, члена сельсавету **Карпенка.** Кулак Ігнатоўскі прыгавораны да расстрэлу, а Брындзін да 10 год зьняволеньня.

Лесбел непадрыхтаваны да сплаву

Праз два-тры тыдні канчаецца санная дарога. Не за гарамі пачатак сплаву. СНК БССР даў дырэктыву скончыць падрыхтоўку да сплаву да 1-га сакавіка. Дырэктыва ня выканана. Дагэтуль няма **канкрэтных пляноў лесасплаву, яны не даведзены да нізоў. Ня даны** нормы і расцэнкі. **Не падрыхтаван** такеляж. Вельмі дрэнна ідзе вывазка лесаматар'ялаў да берагоў.

Лесазагатоўчыя арганізацыі праяўляюць яўна апартуністычныя **адносіны** да падрыхтоўкі да сплаву. На 21 лютага працавала на вывазцы каля 44.000 коняй; на 1-га сакавіка—43.000, дый тыя працуюць з вялікай недагрузкай. Няма ўліку работы **гужавой** сілы. Не наладжан улік выкананьня гужпавіннасьці і цьвёрдых заданьняў. У Бярэзінскім раёне беднякі і серадцякі выканалі заданьне на 27 проц., а кулакі—на 10 процантаў.

Дае аб сабе ведаць засьмечанасьць лесазагатоўчага апарату.

Дзесятнік Бярэзінскага леспрамгасу **Рубенчык склаў звыш 100 пратаколаў за пявывазку лесу на беднякоў і серадцякоў і ніводнага пратаколу на кулакоў.** Упаўнаважаны Машчаніцкага сельсавету, Бярэзінскага раёну, **Драздоўскі** 12 дзён пратрымаў у кішэні пастанову РВК аб гужпавіннасьці ў в. Беліца. Дзесятнік **Дзікштэйн** ня ведае, нават, у якой вёсцы знаходзіцца яго сельсавет. Адзін з сялян папрасіў загадчыка Расонскага вучастку **Капусьціна** выдаць яму 3 рублі за пракладку дарогі па сьнезе, што значна скарачае шляхі вывазкі. Капусьцін адмовіў селяніну. Ён лепш парашыў з'эканоміць 3 рублі. Вось табе заахвочваньне беднякоў і серадцякоў у рацыяналізацыі вывазкі лесу!

А дзе Лесбел? У самы разгар падрыхтоўкі **да сплаву ён перабудоўвае сваю сыстэму: ліквідуе Дрэтуньскі, Талачынскі,** Бягомльскі леспрамгасы, узбуйняе іншыя. Гэта адмоўна адбіваецца на падрыхтоўцы, бо спрыяе ліквідацыйным пастроям — «навошта падрыхтоўвацца, усё роўна ліквідуюць».

Загадчык лесазагатоўчага аддзелу Лесбелу тав. **Парыж** на нарадзе ў ЦКК НК-РСІ заявіў: «Мы прывыклі шумець у часе кожнай кампаніі і зараз шумім... Навошта! Мы ў мінулым годзе правялі сплаў бяз шуму».

Мы можам дадаць да гэтай апартуністычнай заявы: «Сапраўды, навошта сьпяшацца: у мінулым годзе лесасплаў быў ледзь не правален, можна праваліць яго і ў гэтым годзе».

Гэта боязьнь «шуму» выдае апартуніста з галавой. Тав. Парыж, напэўна, маркуе ў цішы габінэту, бяз удзелу грамадзкасьці рыхтавацца да сплаву, г. зн. узяць стаўку на самацёк, г. зн. паставіць кампанію пад пагрозу зрыву.

Трэба адзначыць, што кааперацыя мала што зрабіла, каб забясьпечыць раёны сплаву таварамі. Паўтараюцца леташнія агіднасьці, калі тавары разбазарваліся, траплялі кулаком, служачым кааперацыі і лясных вучасткаў.

Падрыхтоўку да сплаву трэба разгарнуць бальшавіцкімі тэмпамі.

ЦЫВЕС.

Паведамленьні

СЁНЬНЯ:

— **Дом Камасьветы.** Ад 19—21 гадз.—індывід. кансульт. па гісторыі партыі і індывід. кансульт. па матэматыцы і фізыцы.

— **Гарком КСМ.** У 18 з пал. гадз. — пасяджэньне штабу «ЛК» гор. Менску. Павінны зьявіцца: Фрыдман, Кучараў, Міцельман, Кузьнец, Амбражэвіч, Русак, Каўнацкі, Чарняк, Сідляр, Ляльчук, Зэльбэр, Лапатухін, Маршак, Крэўскі, Раткевіч, Мілюкоўскі, Шыбэкаў, Грынбэрг, Сінькевіч, Кузьміч, а таксама і нач. «ЛК» атрадаў. Запрашаюцца «ЛК» гор. Менску.

— **ЦБ СНП і ЦС СВБ.** У 19 гадз.—антырэлігійная лекцыя праф. Лябёдкіна «Паходжаньне чалавека», з дэманстрацыяй адпаведных прэпаратаў. (Унівэрсытэцкі Гарадок, анатамічны корпус, 3-ці паверх).

— **Дом пісьменьніка.** У 19 гадз. творчы вечар БелАПП'у. Андрэй Александровіч прачытае свой новы твор «Нараджэньне чалавека». Пасьля чыткі — абгаварэньне. Запрашаюцца рабочыя, літгурткоўцы, пісьменьнікі, настаўнікі, студэнты і ўсе, хто цікавіцца новым у літаратуры.

— У 19 гадз., у ленкутку ф-кі «Кастрычнік» — дзіцячая канфэрэнцыя па кнізе аб сацбудаўніцтве.

— 16 сакавіка, у 19 гадз., у пам. габінэту склікаецца прэзыдыум культпалітсавету сумесна з кіраўнікамі сэктароў. Парадак дня: 1) Аб пляне працы Дому асьветы па красавік месяц. 2) Аб удзеле членаў культпалітсавету ў штодзеннай працы Дому асьветы.

— 18 сакавіка 1931 г., у 19 гадз., у Камвузе адбудзецца пасяджэньне т-ва гісторыкаў-марксыстаў. У парадку дня—працяг спрэчак па дакладу тав. Матулайціса аб 1863 годзе. Уваход вольны.

Адказны рэдактар
С. БУДЗІНСКІ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР | Бел. адд. «ДАМЭЦ»

Нядзеля, 15 сакавіка | Апошні разьвітальны КАНЦЭРТ
1-га ў СССР аркестру ГАРМАНІСТАЎ пад кіраўн. Бановіча
Білеты прадаюцца ў касе тэатру з 12—2 і з 5 г. у раб. касе з 12—2 і з 4—6 г.
Пачатак у 8 з палов. гадз.

БАН. 15-га сакавіка, у 7 гадзін вечара, у залі БАН Катэдрай Марксызму і Ленінізму сумесна з ОВМД будуць праслуханы спрэчкі па дакладу т. Левіна на тэму: „Мэтадалёгія трацкізму". Уваход вольны.

Кіно-тэатр „Культура"	Фільм з эпохі грамадзянскай вайны АПАЙКА. Звыш прагр. ЗА УСЕНАВУЧ у 1 ч. Пачатак: 7 г., 8 г. 45 м., і 10 г. 30 м. КАСА—з 5 гадз.
Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"	На тым баку драма ў 7 частках. кіно-хроніка Саюзкіно № 4. Пачат. у 7 г., 8 г. 45 м. і 10 г. 30 м. КАСА—з 5 гадз.
Кіно „Інтэрнацыянал"	ГАМБУРГ драма ў 8 частках з пралёгам. Пачатак 1-га сэансу ў 6 г. 30 м. Каса—з 4 з пал. гадз.
Кіно „Пралетары"	МОНЦІ БЭНКС у лепш. замежн. кам. Недкова шчасьця у 6 част. Пач.—у 6 г., 7 г. 30 м., 9 і 10 г. 30 м. Каса адкрыта—з 4 гадз.
Кіно „Юны Піянэр"	1) Джэнтльмэн і певень. Арыгінальная камэдыя у 6 частках. 2) Букт зубоў. Культурфільм у 2 частках. Пач. сэансаў у 1 г. дня. Каса—з 12 г.
Кіно „Спартак"	ІГАР ІЛЬІНСКІ ў карціне КАЛІ ПРАБУДЖАЮЦЦА МЁРТВЫЯ камэдыя ў 7 частках. Пач.: з 7 г., 8 г. 45 м. 10 г. 30 м. Каса—з 5 гадз.

ДОМ АСЬВЕТЫ | Сёньня, 15 сакавіка—кіно „ЖАНЧЫНА Ў ЛЕСЕ". Пачатак у 6 г., 7 г. 30 м. і 9 г. Білеты ў касе клюбу.

ЦБ ДКА ЦК ЛКСМБ гэтым паведамляе аб прыёме супрацоўнікаў у арганізоўваемы пры ім ТЭАТР ДЛЯ РАБОЧАЙ ДЗЕТВАРЫ з рабочых самадзейных гурткоў, клюбаў і рабочай моладзі, не маладзей 18-ці год.
Пры паступленьні неабходна падаць заявы з наступнымі дакумантамі:
1) Аб сац. становішчы, 2) месцы працы, 3) адукацыі, 4) аб стане здароўя.
Апошні тэрмін падачы заявы—23-III-г. г.
па адрасе: гор. Менск, Карла Маркса, 8, ЦК ЛКСМБ, пакой ЦБ ДКА, з 6-ці да 8-м гадзін увечары штодзенна.

Аршанскі тэхналёгічны мясапрамысловы тэхнікум абвяшчае НАБОР СТУДЭНТАЎ ТЭХНІКУМУ.
Прымаюцца асобы, якія скончылі 7-мігодкі, школу рабочай моладзі, школу сялянскай моладзі і курсы па падрыхтоўцы ў тэхнікум. Заявы прымаюцца ў канцылярыі тэкстыльнага тэхнікуму ў гор. Воршы.
Да заяў патрэбна дадаць наступныя дакуманты; даведку аб сацыяльным і матар'яльным становішчы, для сялян аб падатку на 31 г. і выбарчых правах, аб адукацыі, аб узросьце, аб становішчы здароўя і анкету завераную адпаведнымі ўстановамі.
Студэнты будуць забясьпечаны інтэрнатам і стыпэндыяй, згодна пастановы СНК.
Прыём заяў праводзіцца да 20 сквіт.
«БЕЛМЯСА»

Кіраўніцтва ашчадкасамі і Дзяржкрэдыту БССР даводзіць да ведама ўсіх трымальнікаў 1-й і 2-й пазыкі індустрыялізацыі і пазыкі ўмацненьня сялянскай гаспадаркі, якія яшчэ не абмянялі сваіх абліґацый на абліґацыі ПАЗЫКІ „ПЯЦІГОДКА—ЗА 4 ГАДЫ" аб неабходнасьці ПРАВЕСЬЦІ ГЭТЫ АБМЕН, бо 8-га красавіка 1931 году адбудзецца ПЕРШЫ ТЫРАЖ выйгрышаў пазыкі „Пяцігодка".
Тыя трымальнікі, якія не абмяняюць сваіх абліґацый на пазыку «Пяцігодка», НЯ БУДУЦЬ УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ у гэтым тыражы выйгрышаў.
Абліґацыі абмяньваюць усе ашчадныя касы і ўстановы Дзяржбанку.

МАСКОЎСКАЕ РАЁННАЕ геолёга-разьведачнае КІРАЎНІЦТВА абвяшчае, што на падставе загаду ВСНГ СССР № 2131 ад 12-X-1930 г. і загаду галоўнага геолёга-разьведачнага кіраўніцтва № 63 ад 31-XII-1930 г. АРГАНІЗАВАНЫ:
1. Раённая камісія па прэміяваньні за адкрыцьцё месцанараджэньняў карысных выкапняў, якія могуць мець вытворча-гаспадарчае значэньне, і за садзейнасьць іх выяўленьню.
Адрас: „Москва, Котельницкая набережная, д. № 17, Моск. район, Геолого-разведочное управление".
2. Мясцовая камісія па прэміяваньні пры Тульскай геолёга-разьведачнай базе МРГРК.
Адрас: „ст. Щекино, М. К. ж. д., село Костомарово, Тульская геол.-разведочная база".
На падставе палажэньня „аб парадку прэміяваньня працоўных за выяўленьне месцанараджэньняў і за садзейнасьць іх выяўленьню" камісіі прымаюць для разгляду і ацэнкі заявы, што датычаць выяўленьня новых месцанараджэньняў карысных выкапняў на тэрыторыі і Маскоўскай, Іванаўскай, Заходняй вобласьці, Беларускай ССР і Крымскай АСР. Аб арганізацыі новых мясцовых камісій будзе абвешчана асобна.

ПА СТРАХАВАНЬНІ ЖЫЦЬЦЯ ПЛАЦЯЖЫ з 1 сакавіка 1931 г. ПРЫМАЮЦЦА ВЫКЛЮЧНА АШЧАДКАСАМІ, да якіх перайшлі ўсе функцыі па гэтым страхаваньні.
Плацяжы можна пералічваць у дзяржбанк на рахунак ашчадкасы.
Кіраўніцтва ашчадкасам і дзяржкрэдыту БССР.

Завочныя Дзяржкурсы Росьпісу (РАЗРЫСОЎКІ) па ўсемагч. тканінах. Фарбамі: рэльефн., алейн., эмалев. Пырскамі. Прысыпкамі: бліскуч., бісэр, жамчуг і інш.
Спосабы: нерасплыўч. аніліну, празрыст. росьпісу мяннага золата, каляровага срэбра. Росьпіс глінян., шклян. пасуды, цэлюлёіда, скуры, дрэва. Да лекцый прыкладаецца звыш 200 малюнк. (акрамя тэкставых).
Па сканчэньні выд. пасьведчаньне.
Уменьне маляв., не патрэбуецца. Падрабязнасьці высыл. за 20 к. дробн. пашт. маркамі.
МАСКВА, вул. Дзяржынскага, д. № 1. ЗАВОЧНЫЯ КУРСЫ ... НО.

10-III зьбег жарэбчык варанай масьці, 2-хгадовага ўзросту. Просьба паведаміць племгас Самуэлова, Койданаўскага раёну, за ўзнагароду.

БЕЛАРУСКІ БУДАЎНІЧЫ ІНСТЫТУТ абвяшчае, што ПРЫЁМ ЗАЯЎ
на фабрычна-заводзкім будаўніцтве
„ жыльлёвым „
„ аэрэіндустрыяльным „
„ ацяпл. і вэнтыляцыі
працягнуты да 20-га сакавіка г. г.
Іспыты асоб, якія ім падлягаюць, пачнуцца 21 сакавіка г. г.
Акрамя таго, адкрываецца веснавы прыём на ДАРОЖНАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ па будаўніцтве і эксплёатацыі безрэйкавых (шосавых і грунтавых) дарог у колькасьці 40 асоб.
Заявы на Дарожнае аддзяленьне прымаюцца да 25-га сакавіка г. г. Іспыты пачнуцца 26 сакавіка.
Прыём праводзіцца згодна правіл, апублікаваных у даведніку НКАсьветы БССР для асоб, паступаючых у навучальныя ўстановы БССР на 1930-31 навучальны год.
Адрас: Менск, рог Унівэрсытэцкай і Чырвонаармейскай, № 42-8 Беларускаму Будаўнічаму Інстытуту.
Даведкі і бланкі анкет можна атрымаць у канцылярыі Інстытуту штодзенна ад 9 да 12 гадз. дня.
Дырэкцыя Ін-ту.

Менск, друкарня «Зьвязды».

Менск, Галоўлітбел № 337.